

1/2021

Pispalalainen

Kirjan ja tarinan Huvila

OSALLISTAVA KULTTUURIPERINTÖKOHDE & OSA PISPALAN KULTTUURIKYLÄÄ

Musailtoja, teatteria, näyttelyitä ja
erilaisia tapahtumia, kahvila ja paljon muuta

PISPALAN KIRJASTON SIVUPISTE

Kirjajulkareita, kirjailijavieraita

KANSAINVÄLINEN HUVILA

Erilaisia kulttuurifestivaaleja
Kansainväliset pop up -ravintolat sunnuntaisin

HUVILAN SAUNA

Saunaklubi ma, ti ja to, myös tilaussaunat

 Tahmelan Huvila

 tahmelanhuvila

 Tahmelan Huvilan Kahvila

**Avoinna: ma, ke, pe 11–17,
ti ja to 11–20,
la 12–16,
su 11–15 (pop-up kokit)**

Uramonkatu 9, Tampere

**www.tahmelanhuvila.fi
info@piiru.fi**

**Tahmelan
HUVILA**

VASTAVIRTA~KLUBI

* * * * *

**Avoinna
la-su 05 saakka!**

ma-to 15-02, pe 15-05, la 14-05, su 14-02

Bingo ja tietovisa keskiviikkoisin

Bänditiedot: www.vastavirta.net

www.vastavirta.net | Pispalan valtatie 39 | Tampere

Aika aikaansa kutakin

Niinhan sitä sanotaan, että jostakin pitää luopua, jotta jotakin voi saada. Kaikkea ei voi itselleen haalia. Olen luotsannut Pispalan asukasyhdistystä muutamia vuosia kahteen otteeseen. Viime syksynä päätin tarttua uuteen haasteeseen ja hyppäsin Pispalan Moreenin puheenjohtajan saappaisiin, jättäen samalla asukasyhdistyksen puheenjohtajuuden. Samalla lupasin jatkaa hetken aikaa "vanhempana neuvonantajana" ja saattaa uuden hallituksen matkaan. Tässä keväällä päätin, että olen neuvoni antanut ja jätän myös asukasyhdistyksen hallituksen. Pitäkää lippua korkealla ja ollaan yhteyksissä.

Eikä siinä vielä kaikki. Olen päätoimittanut Pispalalainen-lehteä vuoden 2017 ensimmäisestä numerosta alkaen. Juttujen kirjoittamisen ohella olen myynyt ilmoituksia, oikolukenut, koonnut jutut ja ilmoitukset paketeiksi, istunut tunteja taittajan kanssa sommittelemassa kuvia ja tekstejä. Unohtamatta lehdenjakelun organisointia ja itse lehden jakamista sekä laskutusta. Nyt siirrän tämän viestikapulan seuraavalle päätoimittajalle. Olisitko se sinä? Jos kiinnostuit, laita viestiä pispalalainen@gmail.com. Seuraava lehtihän tehdään taas joulun alla.

Tässä kohtaa kiitän kaikkia yhteistyökumppaneita, ihania pispalalaisia niin ruusuista kuin risuistakin. Käsissänne on taas pitkälti vapaaehtoisvoimin ja harrastuksena tehty Pispalalainen. Ihan kaikkien toiveita ei yhdessä lehdessä pysty toteuttamaan, mutta toivottavasti jokaiselle löytyy jotakin. Tarinaa ja turinaa löytyy alueen kiinnostavista henkilöistä, Pispalan miljöön vaalimisesta, elämästä ja ilmiöistä, Pispalan asioiden muuttumisesta.

Kun lehti ilmestyy, istuskelen itse lehteä selaillessa uudessa kasvihuoneessani katsellen kolmea kanaa kuopsuttelemassa. Ne muuttivat Päärynämäelle toukokuun lopulla. Lapsenlapset leikkivät pihamaalla ja kissa loikoilee auringonpaisteessa. Kesäkeittiöltä leijuu savustetun kalan tuoksu. Tommi on käynyt kokemassa verkot.

Ihanaa kesää kaikille, nähdään Pispalan Karnevaaleilla 4.9.
ja Venetsialaisilla elokuun viimeisenä viikonloppuna!

Katja W.

Tilda Johansson nykyisellä Torpankadulla
Kuva: Pispalan Moreeni ry/
Airi Kariman kokoelmat

Pispalalainen 1 / 2021

PÄÄTOIMITTAJA Katja Wallenius
katja.a.wallenius@gmail.com

TAITTO Anu Selin
anu.piiru@gmail.com

ILMOITUSMYYNТИ JA AVUSTAVAT TYÖT Jaakko Hukka

PAINOPIKKA PunaMusta Oy
PAINOSMÄÄRÄ 4400

KUSTANTAJA

Pispalan Asukasyhdistys ry
pispalanasukas@gmail.com

JAKELU Pispalalainen jaetaan kotitalouksiin Suur-Pispalan alueella: Ylä- ja Ala-Pispalassa, Tahmelassa, Hyhkyssä ja Santalahdessa.

PISPALALAINEN VERKOSSA

www.pispala.fi/pispalalainen/

PALAUTTEET

pispalalainen@gmail.com

Keskustellaan lisää Pispalan
asukasyhdistyksen Facebook-sivulla!

KANSIKUVA Vadelma
"Pispalan sateenkaarikissa"

Laulava myymäläpäällikkö

Kun Poikkeat Pispalan Salessa, saatat törmätä mustapartaiseen myymäläpäällikkö Joonakseen, joka on monelle myös teeveestä tuttu.

Joonas Mäkinen aloitti Pispalan Salen myymäläpäällikkönä tammikuussa 2020. Ahkerana miehenä hän hoitaa myös Haulikuoman Salea. Aiempi pesti Joonaksella oli Kämmeniemiessä, mutta matka Toijalasta Teiskoon alkoi ajan myötä puuduttamaan. – Toijala on mukava pienisuuri kaupunki, lähellä ovat muun muassa IdeaPark ja Tampereen kaupat, jos jotain ei omalta kylältä löydy. Täällä on mukava asustella rintamamiestalossa puolison ja kolmen lapsen kanssa, Joonas hehkuttaa.

OSUUSKAUPPASUKUA

Isä-Mäkinen teki 45-vuotisen uran osuuskaupassa, samalla tiellä ovat Joonas ja sisarukset. Joonaksen uran kaupan saralla alkoi jo 18-vuotiaana. –Halu kehittyä ja

edetä vei mut osuuskaupan päällikkövalmennukseen, Joonas kertoo. –Alue ja asiakkaat tekevät kaupan, Mäkinen toteaa ja jatkaa: asiakaskokemus on tärkeää ja Pispalassa asiakkaiden toiveet poikkeavat osin esimerkiksi Haulikuoman asukkaiden toiveista. Täällä toiveissa on enemmän luomutuotteita ja muuta varsinaisen Salevalikoiman ulkopuolelta.

MUSIIKIN LUMOISSA

Musiikki on ollut iso osa Joonaksen elämää. Viisivuotiaana hän aloitti pianonsoiton ja jatkoi opisto-opintoja 12-vuotiaaksi asti, kunnes ajatus ”liian hempeästä” soittimesta valtasi mielen. – Myöhemmin ymmärsin kyllä uudelleen soittimen hienouden, Joonas naurahtaa. –Teininä 15-16-vuotiaana perustimme metallibändin Rust to Atlas, jossa soitimme melodista trashmetallia. Sanoitukset olivat englanninkielisiä, mutta itse en tuolloin vielä laulanut. Kavereiden kehotuksesta pysyin soittopuolella soittaen kitaraa. Bändi-innostus laantui, kun porukka hajaantui tahoilleen pitkin Suomea siinä 25-vuotiaina.

KOHTI KUULUISUUTTA

–Vuonna 2017 selaillessani Muusikoiden.net -nettipalvelun sivuja, osui silmiini ilmoitus missä haettiin laulajaa bändille. En oikein ensin syttynyt ajatukselle, mutta niin vain löysin itseni Cold Horizon-yhtyeen mikrofonin takaa, kertoilee Joonas Mäkinen. Kokemuksen ja omakustannejulkaisujen innoittamana hain The Voice of Finland-kilpailuun ensimmäisen kerran vuonna 2016, mutta en päässyt edes koelauluun.

– No toinenkin tilaisuus meinasi mennä sivu suun, Joonas muistelee. Kisahaun päivämäärä oli kyllä muistissa, mutta meni kumminkin ohi. Nukkumaan mennessä mielessä pyöri ajatus, että jotain oli pitänyt vielä tehdä, mutta mitä? Ai niin, Voicen haku! Nousin ylös sängystä ja tein hakuvideon yöhousuissa ja hupparissa. Kappale lähti matkaan seuraavan vuorokauden puolella, mutta niin vain postiluukusta kolahti kutsu koelaulutilaisuuteen Helsinkiin.

THE VOICE OF FINLAND

Koelaulupäivänä mies hyppäsi Helsingin junaan ja paikan päällä vastassa olivat **Lenni-Kalle Taipale** ja ohjelman musiikkikoordinaattorit, tähtivalmentajat astuivat kuvaan vasta myöhemmin. – Siihen vain ruksin päälle seisomaan ja laulamaan raadille Kirkaa, Totoa ja Mokomaa Mäkinen

kertoo. Oma tunne oli, että hemmetin hyvin meni, mutta kotimatalla epäily alkoi hiipimään mieleen. Mutta niin vain napsahti paikka Porvoon Ääni ratkaisee-vaiheeseen 150 muun artistin joukkoon. – Olin aika hermostunut, vaikka fiilis oli hyvä. Ja kyllä sitä vähän yllättyi kun kaikki tuolit kääntyivät. Valinta valmentajaksi oli selvä, **Juha Tapio**, jonka musiikkia olin kuunnellut jo 15-vuotiaasta saakka. Kaksintaistelu-vaiheessa Joonaksen kanssa Tuomittuna kulkemaan-kappaleen lauloi **Atte Karsikas**. Juha Tapio apuvalmentaja **Jukka-Pojan** kanssa liikutui miesten esityksestä ja lähettivät pohdinnan jälkeen jatkoon Joonaksen. Valitettavasti kovatasoisessa Knock out-vaiheessa Kings of Leonin kappaleen Use somebodyn esittäneelle Mäkiselle ei riittänyt parvella tuolia loppuun saakka. Vaan yllätys oli suuri, kun **Pyhimys** kaappasi Joonaksen leiriinsä. Aivan loppuun asti Joonaksen Voice-matka ei jatkunut, sillä **Siret Tuula** ja **Mikko Moilanen** Pyhimyksen tiimistä nähtiin Voicen live-lähetyksessä, missä myös voittaja ratkaistiin. – Kisa oli hieno ja opettavainen kokemus, Joonas kertaa. Voittaja oli itselleni yllätys.

Teksti: Katja Wallenius | Kuva: Saku Tiainen
Kuva kaupassa: Saara-Maija Nevalainen-Kiiskilä

Ryytimaa Rok's

Kevät on koittanut, tuumasi Tetonen ja kaivoi varastosta kottikärryt. Kyytiin lapio, talikko, ämpärit sun muut vermeet. Ja kohti Tahmelan ryytimaita. Harpo Marx, loikkasi ikkunalaudalta omille poluilleen.

Pihalla hän muisti hieman kovettuneen ruisleipänsä, se ja sinappia mukaan vielä, niin niistähän saisi oivan huikopalan grillattuna. Tetonen oli löytänyt edellisenä kesänä tiilenpalasia ja sopivia kiviä, joista oli kyhännyt jonkin sorttisen grillipaikan kasvimaapläntilleen.

Aurinko lämmitti mukavasti ja matkalla Tetonen haki lähikaupasta vielä parit oluet mukaansa.

Kun hän pääsi järven rantaan asti, oli pakko istahtaa ihailemaan jo sulanutta maisemaa ja nuuhkimaan alkanutta kevättä. Pari tuttuakin tallusteli paikalle ja Tetonen pyysi heidät mukaansa kasvimaalle.

Tetonen oli varannut kasvimaaplänttinsä läheltä rantaa, että vedenkanto olisi helpompaa. Muutenkin hän oli istuttanut lähinnä sipulia ja perunaa, sillä ne ainakin kasvaisivat savisella maalla. Luonnonkukat saivat rehottaa rauhasa kasvimaan reunoilla, vaikka joitakin tosikkoja nekin kuulemma häiritsivät.

Päivä kului hujauksessa ja kaverukset saivat kasvimaan jotenkuten kuntoon. Ja ah miten hyviltä paah tuneet ruisleivän palat ja makkara kylmän oluen kanssa maistuikaan pitkän talven jälkeen.

Maapallon oli taas hetken hyvä paikka elää, vaikka suuri sadepilvi saapuikin kohdalle ja kasteli koko sakin ja kasvimaan. Tässähän tuli samalla kesän eka uinti, totesi Tetonen.

Anne Rasmussen

(Omistettu ajoille, kun kun ei ollut kiire ja kaikki ei ollut vallan kiellettyä ja Pispalan Kissat olivat kujien kunkkuja)

Kuva: Jenni Hämäläinen

PISPALAN TARINASTO

Nyt se on varmaa. Kulttuurituottaja **Assi Piironen** aloittaa Pispalassa media- ja kirja projektin, joka dokumentoi alueen mennyttä ja elävää kulttuuriperintöä tarinoiden muodossa.

Projektin alussa tutkitaan ja kartoitetaan vanhaa arkistomateriaalia, jossa on mukana C-kasetteja 70-luvulta. Kasetit pitävät sisällään ennen julkaisematonta perimätietoa ja haastatteluja liittyen Pispalan historiaan. Haastateltavina ovat olleet Lauri Viita, Liisi Viita, Veikko Sinisalo, Hannu Salama, Simolan talon omistajat sekä monet muut aikansa asukkaat. Arkistomateriaaleista on huolehtinut Pispalan ensimmäinen kotiseutuyhdistys, vuonna 1969 perustettu Pispalan Moreeni ry, jonka tietojen mukaan C-kasetit ovat tällä hetkellä fyysisen kestävyytensä rajoilla, ja ne tulisi digitoida mahdollisimman pian. Juuri tulleen tiedon mukaan vanhat haastattelut saadaan kuitenkin pelastettua!

TARINASTOA KERÄTÄÄN VERKKOON

Kerättävä aineisto kootaan internetiin sähköiseksi arkistoksi Pispalan Kirjastoyhdistyksen nettisivujen yhteyteen, joka kulkee työnimellä Tarinasto. Sivuilla kerrotaan projektin synnystä, tarpeesta ja avataan haku nykyisten asukkaiden tarinoiden keruulle. Vanhojen haastatteluiden teemat ja kysymykset tuodaan takaisin nykypäivään, jolloin vertaileva tiedonkeruu mahdollistuu. Projekti toteutetaan yhteistyössä Pispalan eri yhdistystoimijoiden kanssa. Tarinastosta tulee osa Pispala-kokoelmaa, joka on Pispalan Kirjastoyhdistys ry:n kokoama laaja aineisto Pispala-aiheisia kauno- ja tietokirjoja, elämänkertoja, tutkimuksia, raportteja ja muita teoksia.

PORTAITA JA KUMMALLISIA NAAPUREITA

Projektin seuraavassa osiossa tallennetaan elävää kulttuuriperinnettä laajalla otannalla Pispalan monimuotoisuutta kunnioittaen. Piironen on itse asunut harjun inspiroivissa maisemissa neljä vuotta, ja on tuona aikana saanut tustua Pispalan portaisiin, Rajaportin saunaan, vanhoihin

"Projektissa pyrin haastatteluiden, tarinoiden ja kirjoittamisen avulla pyydystämään osan Pispalan taianomaisuudesta tarkasteltavaksi; kaikki ne hötkähdyttävät tekijät, jotka pitävät asukkaita positiivisella tavalla otteessaan, ja tekevät Pispalasta kodin."

puutaloihin ja kummallisiin naapureihin. Tarkoitus on haastatella ja valokuvata Pispalan tämänhetkisiä asukkeja, koiranomistajia, taiteilijoita, perheellisiä, mummoja, palstaviljelijöitä, alakulttuurin suunnannäyttäjiä ja aktiivisia yhdistystoimijoita. Tarinoiden keruu jatkuu asteittain ja tavoitteena on koota tarinat yksiin kansiin, kirjaksi. Tarinastoon on mahdollista koota lyhyempiä lausahduksia ja mietteitä, mikäli halukkaita osallistujia on runsaasti. Kokonaisuudessaan projekti on osallistavaa kotiseututyötä, jossa vaalitaan ja säilytetään pispalalaista kulttuuriperimää, yhteisöllisyyttä sekä tarinoiden kertomisen perinnettä. Projektia rahoittaa Pirkanmaan Kulttuurirahasto.

Kiinnostuitko?

Kylälaisten haastattelut eivät ala ihan heti, mutta mahdollisissa kysymyksissä voit olla yhteydessä Assiin sähköpostitse

assi.piironen@gmail.com

Voit ilmaista alustavan kiinnostuksesi projektiin osallistumisesta tai vinkata ystävistä, jolta tarinat eivät lopu kesken!

Luonto lumoo

Aino, Elmeri Ja Lauri seikkailevat jälleen Tahmelan Huvilalla!

Äitienpäivä viikonloppuna aukesi Tahmelan Huvilalle tarinapolku lapsiperheille ja miksipä ei aikuisillekin. Tarinapolku johdattaa Elmeri Elefantin, Aino Alligaattorin ja Lauri Leppäkertun kevään ja kesän ihmeisiin. Polku sisältää viisi toiminnallista pistettä, joita kuljetaan omatoimisesti Tahmelan huvilan lähiympäristössä elokuun loppuun asti.

Tarinapolulla käsitellään lapsentasoisesti muun muassa tunteen tunnistamista, tässä hetkessä pysähtymistä, hyvän huomaamista itsessä, kauneuden havainnointia ympärillä ja omia unelmia. Vaikka tarinapolku onkin kohdennettu lapsille niin aikuisetkin saavat evääksi matkaan ajatuksia.

Tarinapolun ovat luoneet kuvittaja **Meria Palin** ja kirjoittaja **Maria Karppinen**. Nykyinen tarinapolku on jatko-osa suositusta viimeisyksisestä luontopolusta.

Kirjoittaja, Maria Karppinen, on tamperelainen kohta 40-vuotias kahden lapsen äiti. -Toteutan haavettani ihmisläheisestä ja luovasta työstä. Minulle luonto on rauhoittumisen paikka ja tarinoiden myötä haluan tuoda jokaiselle mahdollisuuden nähdä sen omilla silmillään, Maria kertoo.

Kuvittaja, Meria Palin on junan tuoma tamperelainen ja kahden lapsen äiti, joka nauttii luonnossa kävelemisestä ja keltaisesta väristä. Meria on opiskellut lastenkirjakuvituksen maisteriksi Cambridge School of Art -taide-koulussa ja hänen esikoisteoksensa Taikapuikot valittiin tänä keväänä Suomen Kauneimmat kirjat - kokoelmiin.

TARINOIDEN ALKUJUURILLA

Oli lämmin kesäilta mummulan vanhassa maalaistalossa, kun Maria alkoi kertoa lapsilleen iltasaduksi seikkailutarinaa Lauri Leppäkertusta, Aino Alligaattorista ja Elmeri Elefantista. Iltasadun tarinat olivat seikkailu-painotteisia, kun taas tarinapolkuun teksteihin Maria halusi lisätä luonnon havainnointia ja tietoisuus taito harjoitteita, jotka henkilökohtaisesti Marialle ovat tärkeitä sekä voimauttavia.

Syksyllä 2020 Marian tullessa työharjoittelemaan Tahmelan Huvilalle hän kertoi **Heidi Huhtamella** tarinoistaan. Tästä Heidi alkoi ideoimaan ja kertoi, että huvilalla on kuvittajia, jotka voisivat kuvittaa tarinan hahmot. Alkuun Maria aprikoi, että kuinka yhteistyö voi alkaa ensimmäistä kertaa kuvittajan kanssa. - Mutta niinpäs vain, tässä nyt kolmas tarinaprojekti saatiin valmiiksi, Maria iloitsee.

Kesällä 2020 Meria tutustui kuvittaja **Saara Vallinevaan**, jolla silloin oli työhuone Huvilalla. Meria ihastui paikkaan ja alkoi käydä siellä useasti lounaalla luonnostellen samalla kaunista ympäristöä. - Puurakennuksena se toi oman mummolan mieleen, hän muistelee ensimmäistä muistoaan Tahmelan Huvilasta. Hänen mielestään myös henkilökunta on mukavan rento ja helposti lähestyttävä. Jossain vaiheessa Heidi sitten tutustutti Marian Marialle.

Siinä sitten Meria ja Maria istuivat Huvilan salissa ja Maria alkoi kertoa elefantista, alligaattorista, leppäkertusta ja keltaisesta lippalakista. Ja siitä sitten se lähti. - Sanoit,

että piti olla nelijalkainen elefantti. No eihän se vaan onnistunut, vaan siitä tuli sitten kaksi jalkainen, naiset naurahtavat Merian muistelulle. Meria esitteli Marialle hahmoista vedoksia. Mariasta tuntui, että se oli rakkautta ensi silmäyksellä hahmoihin. - Olin häkeltynyt kuvista ja minusta tuntui, että sillä sekunnilla olisi tarina lähtenyt eloon ympärilläni, Maria muistelee hymyillen. - Tulin tosi iloiseksi ja onnelliseksi. Tunne, että olemme luomassa oikeasti jotain, Maria tuumaa.

HYVÄÄ ETEENPÄIN

Meria on lastensa kanssa osallistunut kaikenlaisiin tapahtumiin. - Nyt on minun vuoroni tarjota eteenpäin tapahtumia seuraaville lapsiperheille ja antaa iloa niistä, Meria miettii. - Mielestäni on tärkeää, että on sellaisia paikkoja, joissa lapsiperheet saavat yhdessä tehdä jotakin, Meria jatkaa. Aikaisemmin sain viitisen vuotta tarjota piirustus-pajatapahtumia Helsingin Yliopiston Luonnontieteellisessä museossa. Tahmelan Huvilan tarinapolku on kuitenkin erilainen, kun saan toimia puhtaasti kuvittajan roolissa.

”Ystävykset ovat laiturilla. Lauri on kiivennyt paperilaivaan ja Aino puhalttaa Laurin veneeseen vauhtia. ”Tiedätkö, että perhonen esittää vapautta, iloa ja uutta jatkuvaa muutosta”, Elmeri kertoo saappaita veden pinnalla heiluttaen. Niin kuin vesi virtaa, niin perhonenkin lentää kaarrellen ja kadoten äärettömyyteen taivaalla. Perhonen ei lopeta lentoaan, vaan saattaa pysähtyä hetkeksi mutta jatkaa matkaa eteenpäin. Unelmat ja toiveemme jatkavat matkaa eteenpäin kepeästi perhosen haurain siipien lailla.” - katkelma tarinapolusta, Laurin, Aino ja Elmerin Kevään ja kesänihmeitä.

Meria Palin ja Maria Karppinen

ENSI KOSKETUS TAHMELAN HUVILAAN

Marian ensikosketus Tahmelan Huvilaan oli, kun hän tutustui työharjoittelupaikkaan. Astuin takaterassille ja maisema, joka terassilta avautui, oli sanoin kuvaamattoman kaunis ja upea. - Henkeä salpaava. Sehän on ympäristönä hyvin kaunis, Meria lisää. - Kaikkina vuoden aikoina, Maria jatkaa. Merian mielestä ilmapiiri Huvilalla on hyvin inspiroiva, henkilökunta on rentoa. Lisäksi salliva ilmapiiri ja ympäristö vaikutti Meriaan, että hänen oli helppo tehdä hyväntuulisia hahmoja. Paikka vaikutti Meriaan millaiset hahmoista tuli. Vaikka Maria loi hahmot maatilalla, tarinat syntyivät Tahmelan Huvilan luontoympäristössä.

- Ilmapiiri huvilalla ja vapaus, että sai olla juuri sitä mitä on, hyväksytään juuri sellaisena. Ja sehän oikeastaan on se perusjuttu meidän tarinapolussammekin. Riität juuri sellaisena mitä olet jo, innostuu Maria. Merian mielestä tämän aistii heti, kun tulee huvilalle. - Tahmelan Huvila on niin innoittava paikka. Rakennuskulttuurikeskus Piiru, on tehnyt siitä kaikille avoimen kohtaamispaikan, jonne on hyvä tulla ja jossa voi viihtyä, kertoo Heidi Huhtamella. Siellä saa myös ideoita tapahtumia ja Huvilan henkilökunta jopa auttaa niiden toteuttamisessa, jatkaa Heidi.

Toivotamme lämpimästi tervetulleeksi tarinapolullemme, Maria ja Meria yhteen ääneen toivottavat. Huvilalla jaettavien postikorttitekstin mukaan toivotamme: Auringon säteitä, tuulen kuiskauksia ja ilon säikeitä päivääsi!

Pipa päähän ja Piirulle

Piirun verran Parempaa eli tuttavallisesti PiPa-hanke aloitti 1.1.2021 jatkaen Raku - Rakennuskulttuurista työtä-hankkeen jalanjäljillä. PiPaa hallinnoi Pispalassa Uittoyhdistyksen talossa majaansa pitävä Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistys ry ja rahoittajana on Pirkanmaan TE-toimisto.

POLKUJA KOHTI TYÖELÄMÄÄ

Pirkanmaan rakennuskulttuurikeskus Piiru (Uittajankatu 10) toimii oppimisympäristönä säilyttävästä korjausrakentamisesta kiinnostuneille. Hanke tarjoaa palkkatuettuja työpaikkoja esimerkiksi pitkään työttömänä olleille, nuorille, joilla on osaamisen kehittämisen ja ohjauksen tarve, työkokeilupaikkoja omaa alaansa pohtiville sekä työharjoittelupaikkoja eri alojen opiskelijoille. Hankkeessa on myös paljon kotoutuja-asiakkaille suunnattuja palveluita.

Hankkeessa ei ole eritelty, mitä tehtäviä hankkeen puitteissa on tehtävä. Henkilön oma tausta ja kiinnostus vaikuttavat millaisia työtehtäviä hänelle mahdollisesti on tarjolla. Moni aloittaa työkokeilijana ja jos tehtävä työ kiinnostaa, niin on mahdollisuus siirtyä palkkatuelle, mikäli palkkatuen ehdot määrittyvät. Palkkatukityöllistetyllä on mahdollisuus liittää työhönsä oppisopimuskoulutusta tutkinnon tai osatutkinnon verran.

MITÄ TEKISIN?

Korjausrakentajaksi vai kahvilatyöntekijäksi? Kiinteistönhoito vai tapahtumatuotanto? Pispalan kirjasto vai Rajaportin sauna?

Teemme yhteistyötä monien pispalalaisten yhdistyksen kanssa, mikä mahdollistaa PiPan monipuolisen työtarjottimen. Piirulta käsin pyöritetään korjausrakennustii- miä, joka etsii työkohteita Pispalasta ja muualta Pirkanmaalta. Työkohteen tulee olla vanha rakennus, jota kor-

Jennika Uusikartano valmistaa äitienpäiväleivonnaisia myyntiin Tahmelan huvilalla, herkut vietiin hetkessä käsistä.

jataan perinteisin menetelmin ja materiaalein. Raksa- tiimi on muun muassa tehnyt hirsipaikkauksia, päre- ja kolmiripahuopakattoja, pinkopahvitusta ja tapetointia sekä viime syksynä valmistui hirsiaarkkulaituri.

Yhteistyökumppanit Rajaportin sauna, Pispalan kirjasto, Hirvitalo ja Kurpitsatalo sekä Piirun toinen oma piste Tahmelan Huvila ja Huvilan kahvila tarjoavat omilta toiminta- alueiltaan monipuolisia tehtäviä.

KEITTOJA JA KAKKUJA

Jennika Uusikartano aloitti palkkatukityöt syyskuussa 2020 Rajaportin saunakahvilassa. Töiden ohessa hän suorittaa ravintola- ja cateringalan opintoja Tredussa. Koronan suljettua saunakahvilan, Jennika siirtyi Tahmelan Huvilan Kahvilaan jatkamaan töitä.

–Huvilalla on mukavaa, kun olen päässyt käyttämään ja näyttämään leipuri-kondiittorin taitojani. Työnteko niin saunakahvilalla kuin Huvilallakin on ollut mukavaa. Olen oppinut paljon kahvilatyöstä. Työkaverit ovat mukavia ja ympäristöhän on aivan omalaatuinen molemmissa paikoissa, Jennika kertoo.

www.piiru.fi

Pispalan kaunotar

Satu Salmella on ollut kampaamo, Hiussalonki Kaunotar ja kulkuri jo 30 vuotta!

Yläasteella opo eli opinto-ohjaaja suositteli Sadulle TET-jaksoa (siis työelämään tutustumisjaksoa) kampaamossa, koska Sadulla oli haaveena kampaajan työ tai vaihtoehtoisesti vaatesuunnittelijan työ. Päästyään ”tettiin” legendaariseen Karkkimaan kampaamoon Hämeenkadulle, oli ura sine- töity. Satu pyrki ammattikoulun parturi-kampaajalinjalle ja oman yrityksen hän perustikin hetimiten valmistuttuaan.

Ensimmäisen kampaamon hän perusti Pispalan Valtatielle Kotipizzan yläkertaan. Seuraavaksi osoitteeksi valikoitui Selininkatu, tuttu paikka varmasti kaikille, Kujakollin ja K-marketin talo. Tahmelankatu 6:ssa Satu on tehnyt kam- pauksia jo 24 vuotta.

Asiakkaiksi ovat tulleet aivan kaikenikäiset vauvasta vaa- riin, niin naiset kuin miehetkin. Julkimoitakin on käynyt, mutta nimiä Satu ei mainitse. Monet asiakkaat ovat olleet uskollisia ja käyneet jo vuosia Sadun kammattavana.

Uutena aluevaltauksena Satu perusti pari vuotta sitten Putiikki Matildan Niemenrantaan, vanhan Matilda Niemen kartanon navettamiljööseen. Ajatus laajentamisesta lähti siitä, kun aikaisemmin kampaamon yhteydessä myydyt vaatteet alkoivat vallata tilaa kampaamolta ja Satu tarvitsi lisäneliöitä. Löytyi kaunis paikka Niemenrannasta missä toimii myös Makutuotteen kahvila ja sisustusliike Sisustus Severiina sekä Eijan Kudontaputiikki. Matildassa Satu myy naisten vaatteita ja asusteita sekä joitakin sisustukseen liittyviä, lähinnä maalaisromanttisia tuotteita.

Hius- ja muotitrendeistä puhuttaessa Satu mainitsee aina ajankohtaiset pellavavaatteet ja pitsi-ihanuudet. Hius- trendeistä kysyttäessä hän sanoo, että jokainen asiakas on oma persoonansa ja se ratkaisee tyylin. Jokaiselle asiak- kaalle siis mietitään henkilökohtainen ja pukeva hius- malli sekä väri.

Satu muistaa ainakin yhden ehdottoman hauskan hetken kampaamossaan. Vuonna 2003 Tampereella oli nuorten jalkapallon maailmanmestaruuskisat ja nuorisoa oli ma-

joittuneena Rosendahliin. Jemenin joukkueen oli mää- rä tulla Sadulle parturiin ja oletus oli, että poikia tulisi vuorotellen parturituoliin päivän aikana. Koko joukkue valmentajineen tuli kuitenkin samaan aikaan kampa- moon ja pojat odottelivat vuoroaan istuen kampaamon lattialla! Yhteistä kieltä ei ollut, mutta onneksi Sadun sil- loinen apulainen osasi hiukan kommunikoida valmen- tajan kanssa. Hauskoja hetkiä on ollut pispalalaisten ja tahmelalaisten kuin myös muualta tulleiden asiakkaiden kanssa vuosien varrella.

Tulevaisuudesta puhuttaessa Satu toivoo koronan pikku- hiljaa hellittävän ja toivoo kaikkien tamperelaisten, pir- kanmaalaisten ja muualta tulevien turistienkin löytävän niin Pispalaan, Tahmelaan kuin Niemenrannankin upe- aan miljööseen.

Teksti: Irru Jyske | Kuvat: Hanna Lehtomäki

Tarina Kurpitsatalolta

Lokit ovat ilmoittaneet tulonsa rääkyvillä tappeluilla ja kuusi joutsenta on taas lempipuuhiissa talon rantavedessä. Kuhnuri oli huolissaan mitä puutarhassa tullaan kasvatamaan tänä vuonna. Viime kesänä oli Kuhnurin mielestä monipuolinen kasvi-, yrtti- ja kukkamaa, joista mehiläisetkin löysivät makeaa juotavaa. Kuhnurille tiedoksi, tänä kesänä puutarha on yhtä hyvä kun viime kesänä.

En oo töissä kasvimaalla, mutta vietän monta päivää kesästä Kurpitsatalolla, haravoiden, siivoten, tapahtumia järjestellen. Ihan omaksi iloksi ja talolle vähän hyödyksi. Tärkeintä mulle on talon hyvä fiilinki ja mahtavat työkaverit.

–Kuhnuri on velmu nimi. Tarkoittaako se, että aikaillet liikaa tekemissäsi? Ei pidä paikkaansa. Kuhnurit ovat mehiläispesän ainoita koiraita. Kuhnureilla on sutinaa mehiläisemöjen kanssa. Kuhnurit elää kuudesta kahdeksaan viikkoa.

–Miksi sä oot pörrännyt mun korvassa jo pari vuotta, enkä oo edes mikään mehiläisemö? –Oon sun mielikuvitusolento ja sillä selvä. –Kuhnuri, mun pitää kysyä sulta, miten voimme houkutella ihmisiä huilaamaan kasvimaan penkille? keskelle Kurpitsatalon kasvimaata. Katso, niin upea järvimaisema. –Pitää laittaa kyltti tielle, tule rauhoit-

tumaan ja ihastelemaan maisemaa. –Kuulin varmalta taholta, kun kasvit ovat varttuneet, talolla järjestetään tutustumisia puutarhaan.

–Kuhnuri, kerroinko sulle jo kahvilasta? Kahvilassakin hyödynnetään puutarhan yrttejä ja kasviksia, kun tehdään piirakoita, keittoja, salaatteja. Tampereella ei ole montakaan kahvilaa järven rannassa. Jos kahvila ei ole avoinna, voi silti tulla pihamaalle levähtämään. Viime kesänä esiintyi sunnuntaisin paikallisia muusikoita. Häitä, rippijuhlia, syntymäpäiviä, nimijuhlia voidaan myös järjestää.

Lastenmaa. Sinne voi kuka vaan tulla telmimään ja leikkimään, paistamaan vaikka makkaraa tai lettuja. Tapahtumien yhteydessä lapsille on omaa ohjelmaa. Lastenmaan niityllä on järjestetty myös aikuisille joogakursseja, Asahia, taidekursseja, jne. Saattaa olla hiljaisia päiviä. Kokeile, ota viltti tai matto ja tule nukkumaan päiväunet puutarhassa

tai ihastelemaan taivaan pilviä makuultaan. Aina ei voi taata rauhaa, silti kannattaa kokeilla.

Kuhnuri kävi testaamassa näköalapaikat järvelle. Lastenmaalla nuotion ympärillä ja ison kuusen vieressä. Kurpitsatalon edustalla keinussa, talon pihassa keinussa, talon Tahmelan puoleisella seinustalla ja kasvimaalla.

Olin aivan unohtaa, kurpitsat talon tunnusmerkin. Kuhnuri suosittelee minun seuraavaksi mielikuvitusystäväksi Cucurbita moschatan eli Myskikurpitsan. Sehän on mun suurta herkkua.

Kuhnurille kiitokset mielikuvituksista

Potra kultasi (Kurpitsatalo)

PASTORI KULTA, ROKAT LUPASIT

*Arvaa minkä tutun sanan kirjaimet
löytyvät molemmista lauseista,
kuiskasit korvaani,*

*– Mitä hullua taas höpiset.
Mun mielikuvitusystävä Kuhnuri
sekoilee taas.*

*– Ehkä pastori lupasi jollekin
hernerokkaa, sanoin.*

*– Mä viisastan sua. Anagrammi on
eräänlainen nimenmuunnos,
jossa sanan kirjaimet asetellaan
eri järjestykseen niin että niistä
tulee uusi järjellinen sana.*

*Kurpitsatalon kirjaimet löytyvät
molemmista lauseista, Kuhnuri naureskeli.*

*– Kurpitsatalo nimestä löytyy yli
parisataa anagrammia, ettäs tiedät.*

Kurpitsatalo

Isolähteenkatu 2, Tahmela
041 5257 956

kurpitsaliike@gmail.com

kurpitsatalo.net

Facebook: kurpitsatalon.kesäkahvio

Aukiolo:
ma, ti, ke 14–18
su 12–16

Kurpitsatalo on kaikille avoin kiireetön levähdyspaikka, ja kohtaamispaikka alueen kaupunkiviljelijöille ja kestävästä elämäntavasta kiinnostuneille. Kurpitsatalon kasvimaalle ovat kaikki ohikulkijat tervetulleita tutustumaan koko kasvukauden ajan. Kurpitsatalon kesäkahvio ja puoti on avoinna neljänä päivänä viikossa.

Jyrsintä 040 681 3697

Soutuveneiden ja kajakin vuokraus
040 354 2273

Telttasaunan vuokraus 050 325 3233

- uusi linja Pispalanharjulta Järvensivulle

Tampereen Nysse-liikenne muuttuu kesäkaudella. Hämeenkadulle ja Keskustorille jäävät liikennöimään vain tärkeimmät runko- ja seutulinjat. Linja 115 lopettaa toimintansa, ja tilalle tulee linja 27. Muutos astuu voimaan 7.6.

Linja 27 palvelee jatkossa pispalalaisia tuttuun tapaan Pispalanharjun päätepysäkillä, mutta Keskustorin sijaan bussi kulkee Järvensivulle. Nyssen asiakaspalvelusta kerrottiin linja 27:n kulkevan keskusta-alueella seuraavasti: Kaakinmaa, Hämeenpuisto, Tampereen valtatie, Ratinan kauppakeskus / linja-autoasema, Kalevantie, Kanslerinrinne, Ratapihankatu. Sorin aukion pysäkillä pääsee vaihtamaan ratikkalinja 1:een 9.8. alkaen. Tämä ratikkalinja ei kuitenkaan kulje Keskustorille, vaan väliä TAYS - Kaupin kampus.

Positiivista on, että linjalla 27 pääsee hyvin linja-autoasemalle ja yliopistolle. Matka rautatieasemalle lyhenee hieman nykyisestä. Mutta Keskustori on hankalasti saavutettavissa - ellei halua vaihtaa bussia Sorin aukion pysäkillä. Myös tunnin vaihtoväli on huono.

TOIVEISSA YHTEYS KESKUSTORILLE

Pispalan reitiltä on toivottu yhteyttä etenkin Keskustorille. Toiveet Pispalan asukasyhdistyksen puolesta on välitetty jo viime marraskuussa joukkoliikenteen vastaavalle virkamiehelle Mika Periviidalle, joukkoliikennelautakunnan puheenjohtaja Aleksi Jäntille ja kaikille lautakunnan jäsenille, joilla oli ilmoitettu sähköpostiosoite.

Esitimme uudelle linjalle koukkausta lähempää Keskustoria tai linjan jatkumista nykyisellään. Toivoimme myös

Kulttuuripääkaupunkihankkeen huomioimista päätöksissä - Järvensivun reitti ei tue ideaa kulttuurikohteita kiertävästä Pispala Bus kulttuuribussista, jonka Kulttuuripääkaupunkihanke oli kiinnostunut ottamaan mukaan viralliseen ohjelmaansa.

Ehdotimme samalla kahta uutta Näkötorin pysäkkiä lähelle Pispalanharjun ja Tahmelantien risteystä sekä niistä tiedottamista. Paikallisten ja turistien suosima Näkötorni ei ole joukkoliikenteen tarppilistalla Tampereen käyntikohteista. Moni ei edes tiedä, että Pispalan bussilinjalla pääsee lähimmäksi Näkötornia ja reitti on esteetön.

POLIITIKOT VAIKENEVAT

Yksikään lautakunnan jäsen tai virkamies ei vastannut sähköpostiini. Syvä hiljaisuus kertoo sekin jotain, mutta hämmentää etenkin näin vaalivuonna. Esitän vielä näin jälkikäteen kiitokset aiemmin lautakunnassa kaupungin hallituksen edustajana toimineelle Aila Dünder-Järviselle, joka piti bussimme puolta ja pispalalaisia ajan tasalla. Kiitos Aila! Hänen valtuustoaloitteensa kulttuuribussista odottaa vielä käsittelyään, joten katsotaan mitä tulevaisuus tuo tullessaan Pispalan bussille.

Teksti: Katja Villemonteix

Pispala Bus

- Pispala Bus numero 115 kulkee Pispalanharjun ja Keskustorin väliä ma-pe puolen tunnin välein 7.6. asti.
- **7.6. alkaen Pispala Bus muuttuu numeroksi 27 ja kulkee Pispalanharjun ja Järvensivun väliä ma-la tunnin välein.**
- palautetta linjoista voi antaa Nyssen asiakaspalveluun 03 5656 4700 / joukkoliikenne@tampere.fi tai päätöksiä tekeville virkamiehille (sähköpostit mallia etunimi.sukunimi@tampere.fi) ja joukkoliikennelautakunnalle, jonka jäsenten yhteystiedot löytyvät internetistä hakusanalla "joukkoliikennelautakunta Tampere".
- voit seurata Pispala Busia Instagramissa ja Facebookissa. Postaa omia kivoja kuvia reitin varrelta **#pispalabus**.

Skotlannin kielen lyhyt oppimäärä

Pispalalainen runoilija **Donald Adamsson** palkittiin Skotlannin kieliliiton Sangschaw-kilpailussa **Lauri Viidan** Alfchild-runon käännöksestä. – Oli kiinnostavaa pohtia kuinka saan Lauri Viidan poljennon skotlannin kieliseen käännökseen. Energia ja dynamiikka piti luoda sanojen voimalla, Donald muistelee työn etenemistä.

*"Then, whan mornin comes tae Pispala
mither will mak the bed
an the birdies' sang will ring oot –
– O hou grand it is tae leeve
and daunle yer granbairns
an tell thaim yer braw dreams!
Hou wunnerfu is God's heiven an airth –
bairnies, o ma bairnies – luve!"*

Siideriä Pispalasta

- kotipuutarhasta pulloon

Kaikki alkoi siitä kun lukioaikainen ystäväni **Jyrki Pylväs** alkoi valmistaa oman puutarhansa omenoista siideriä kymmenisen vuotta sitten.

Siihen aikaan tarjolla olevat siiderit olivat kotimaisia sokerilitkuja, joita ei pitäisi edes kutsua siideriksi, sekä ulkomaisia tuontituotteita. Ulkomaisen omenan maku poikkeaa kotimaisesta ja puutarhaomena toi aivan uusia makuelämyksiä. Samoihin aikoihin käsityöläisöluiden suosio alkoi nousta, joten aloimme miettiä, olisiko kotimaiselle kiva-vaikolle luomusiiderille markkinaa.

Astetta vakavammaksi homma alkoi muuttua kun Jyrki suoritti Tilaviini-yrittäjän ammattitutkinnon 2013-2015 Lepaalla ja alkoi osa-aikaiseksi siiderin tekijäksi.

OMENAT HYÖTYKÄYTTÖÖN

Raaka-aineena siiderissä Pylväs on alusta asti käyttänyt kotipuutarhojen omenasatoja.

- Puutarhaomena on luomulähtötuote, jota kerrätään joka syksy tonneittain tunkion täytteeksi ja tai omenat mätänevät maahan kun ihmiset eivät jaksa kerätä niitä tai heillä ole käyttöä koko sadolle, Jyrki Pylväs harmittelee. Kotipuutarhojen omena on todella herkullinen ja monipuolinen raaka-aine siiderille.

Varsinkin vanhojen puiden omenoiden maku vaihtelee, eikä lajikkeiden nimistä ole useinkaan tietoa, sillä puut ovat voivat olla jalostuksen ja tuloksena jopa ainoita lajinsa edustajia.

Omenapuut kantavat hedelmää eri tavoin eri vuosina, joten syksyisin satoa kerätään niistä puutarhoista joiden puut kantavat sinä vuonna runsaasti satoa. Tämän vuoksi joka vuoden siiderien valmistuserä on ainutlaatuinen ja erilainen ja lopputulos on aina hieman eri makuinen.

OMENOIDEN JA TARINOIDEN SIIVITTÄMÄNÄ PISPALA-SIIDERI

-Itse aloin kiertää Jyrkin kanssa omenan keruu retkillä 2015 vuoden tienoilla, **Jesse Karhu** kertoo. Homman osoittautui todella koukuttavaksi, sillä kotipuutarhoihin ja niiden vanhoihin puihin liittyy aina mielenkiintoisia tarinoita jotka linkittyvät taloon ja talossa asuneiden perheiden historiaan. Omenoiden lisäksi retkiltä on aina kerätty tarinoita taloihin, omenapuihin ja paikallishistoriaan liittyen, Jesse jatkaa.

-Kesällä 2020 mielessäni alkoi kyteä ajatus Pispalalaisesta siideristä, Karhu muistelee. Aikanaan Tahmelan omenakujan paikalla on ollut omenalehto, joka on ruokkinut pispalalaisia ja olen aika varma että on niitä omenoita myös juhla-juomaksi asti käytetty. Omenalehdosta on jäljellä kuja, jossa yhä kasvaa vanhoja omenapuita joiden sadon paikalliset yhä keräävät ohi kulkiessaan.

Koiran kanssa kävellessäni kartoitin Pispalan ja Tahmelan alueen pihoja joissa yhä kasvaa vanhoja omenapuita. Nykyisen uudis- ja täydennysrakentamisen myötä vanhat puutarhat ja omenapuut saavat usein väistyä tontin rajoja hipovien uudisrakennusten tieltä. Onneksi vanhoja puutarhoja ja niiden hedelmäpuita on kuitenkin vielä säilynyt koskemattomana. Osa puista on vanhempia kuin ne talot joiden tontilla puut seisovat. Kaikki näiden pihojen omenapuut ovat jo varmasti lähemmäs ja yli 100 vuotiaita yksilöitä.

KIITOS KAUNIS

Nyt valmistuneen kaupunginosa siiderin omenat on kerätty Uramonkatu 3, Hirvikatu 16 ja Hirvikatu 18, sekä Viikinsaarenkatu 7 pihosta syksyllä 2020. Suuri kiitos kaikille puutarhojen omistajille että avasivat pihansa ja niiden tarinat meille.

Puutarhojen sijainti harjun eteläpuolella antoi siiderille luontevasti nimen Pispalan Etelärinne.

Omenat on puristettu mehuksi ja käytetty siideriksi Lepaan viinitilalla Hattulassa talven 2020-2021 aikana. Siideri on käytetty shampanjahiivalla, joka tuo siideriin mukavasti kuplia.

Siideriä on saatavilla **Pispalan Bistro Pihasta** niin kauan kuin vuosikertaa 2020 riittää.

Jos sinä haluat lahjottaa puutarhasi omenoita, niin ota yhteyttä sähköpostilla **jk3boy@hotmail.com**, niin sovitaan syksyille aika jolloin voimme tulla keräämään satoa.

Kiitokseksi tuomme seuraavana keväänä maistiaiset valmiista siideristä ennen kuin muut sitä pääsevät maistamaan, Jesse lopuksi vinkkaa.

Pispalan neuvola muuttaa Tipotielle

Pispalan neuvolatoiminnan 80-vuotinen historia päättyy, kun neuvola muuttaa Tipotien terveysasemalle elokuun lopussa.

Uittotunnelin ja leikkipuiston vieressä sijaitseva Pispalan neuvolarakennus on palvellut Pispalan ja lähialueen asukkaita 41 vuotta. Kodikas, punainen puutalo muistuttaa ulkoasultaan omakoti- tai rivitaloa. Eteisessä otetaan kengät pois ja siirrytään odotusaulaan, jossa oli ennen koronaa paljon lasten leluja ja pari keinuhevosta.

Minut vastaanottaa aurinkoisesti hymyilevä terveydenhoitaja-kätilö **Maritta Ängeslevä**. Hän on työskennellyt Pispalan neuvolassa jo 25 vuotta, ja Marittan asiakkaina käy jo toista sukupolvea pispalalaisia. Pian seuraamme liittyvät muutkin neuvolan terveydenhoitajat, **Kirsti Joutsenvirta, Mari Niemelä ja Heli Korkeamäki**.

Talon terveydenhoitajat saivat tietää tulevasta muutosta viime syksynä. Pispalan toimipisteen lopettaminen on tullut surullisena uutisena monelle asiakkaalle. Kaupunki on suunnitellut neuvolan muuttoa jo useamman vuoden, sillä rakennuksessa on ollut sisäilmaongelmia ja henkilökunta on oireillut. Tutkimukset ja remontti olisivat kasvaneet suureksi ja kalliiksi projektiksi, joten kaupunki koki parhaimmaksi muuttaa neuvola Tipotien terveysasemalle. Tampereella on muutenkin pyritty isompiin neuvolayksiköihin.

NEUVOLA MUUTTAA ELOKUUSSA 2021

Neuvolan muutto on elokuun viimeisellä viikolla. Toiminta pyritään käynnistämään Tipotiellä heti syyskuun alussa. Uusi paikka on terveysaseman kolmannessa kerroksessa, C-siivessä, puheterapeuttien tiloissa. Pispalan neuvolarakennuksen kohtalosta ei ole vielä tietoa.

Terveydenhoitajat Maritta Ängeslevä, Kirsti Joutsenvirta, Mari Niemelä ja Heli Korkeamäki toivottavat asiakkaat tervetulleiksi vielä jonkin aikaa Pispalan neuvolaan.

Terveydenhoitajat kokevat suurta haikeutta muuton edessä. Pispalan neuvolasta on tullut heille kuin koti. Yhteisellä aamukahvilla käydään kuulumiset läpi. Asiakaskunta on mukavaa, asiakassuhteet ovat olleet pitkiä ja osasta on kehittynyt hyviä tuttavuuksia vuosien varrella. Neuvolaan on saatettu piipahtaa kysymään apua yhtäkkiseen pulmaan, punnitsemaan vauva tai lämmittämään lapsen ruoka kesken leikkipuistoretken. Pispalan yhteisöllisyys ja viihtyisyys on tuonut tärkeän lisän työympäristöön. Helsingistäkin muuttaneet asiakkaat ovat intoilleet kotoisasta neuvolasta, "Kato, ku retro!", "Mun mummulassakin oli tällaista!"

MUKAVIA MUISTOJA

Vuosien varrella työntekijöille on kertynyt monia hauskoja muistoja. Joulun aikaan he keittivät riisipuuron ja ottavat esille vanhat Arabian kupit, jotka ovat säilyneet

Rimminkadun neuvolasta. Vuosia sitten neuvolan keittiön silloisessa uunissa on kypsytty myös paisti: yhden työntekijän kotona oli käynnissä keittiöremontti ja hän halusi yllättää perheensä kunnon ruualla. Neuvolassa leijaili mehevä paistin tuoksu tuon päivän.

Terveydenhoitajille parasta Pispalan neuvolatyössä on ollut kulkeminen mukana ihmisten tarinassa, lasten kanssa vietetyt hetket ja tunne, että on antanut jotakin tärkeää itsestään ja ammattitaidostaan perheille. Digipalvelut ovat lisääntyneet, mutta tärkeintä on edelleen kohdata kasvokkain auttava ja myötäelävä työntekijä.

"Koen äärettömänä rikkautena, että olen saanut työskennellä Pispalan neuvolassa", kuvailee Maritta Ängeslevä. "Haluamme neuvolan olevan matalan kynnyksen paikka, johon on helppo ottaa yhteyttä niin iloissa kuin suruissa. Toivomme saman hengen jatkuvan myös Tipotiellä. Vaikka tilat ovat uudet, niin tulkaa samalla mielellä. Vastassa ovat tutut ihmiset."

Jylhänsalon talo näkyy yläpuolella punaisen tukkitien vieressä. Pari vuotta kuvan ottamisen jälkeen Pispalan neuvolatoiminta sai alkunsa, kun rakennukseen perustettiin lasten neuvonta-asema 8.11.1931.

Kuva: Erkki Mäntylä, 1929 / Vapriikin kuva-arkisto

PISPALAN NEUVOLATOIMINNAN HISTORIAA

Aamulehdessä kerrottiin kuulumisia Pispalasta marraskuussa 1931. "Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Epilän-Pispalan-Lielahden osasto" oli viettämässä lasten neuvonta-aseman vihkiäisjuhlaa tuona sunnuntaina. Yhdistys oli saanut varoja aseman perustamiseen ompeluseurojen, iltamien, arpajaisten ja keräysten kautta sekä saanut lahjoituksia Tampereen Säästöpankilta ja yksityisiltä tahoilta. Pispalan lasten neuvonta-asema avattiin 8.11.1931 entiseen Jylhänsalon taloon, punaisen tukkitien viereen. Talon silloinen osoite oli Rimmintie 11.

Aamulehti kuvaili neuvonta-aseman toimintaa: "Siellä hyväntahtoinen terveyssisar, L. Kölhi antaa neuvoja ainakin kerran viikossa äidille pienokaisten hoidossa sekä kodeissa jakamassa ohjeitaan. Kerran kuussa, ainakin nyt aluksi saapuu kunnanlääkäri Wallin neuvonta-asemalle tutkimaan lapset ja seuraamaan heidän kehitystään. Neuvontatyöt ja tarkastukset tehdään osaston kustannuksella ja ovat ne siis äideille ja pienokaisille ilmaisia. Turvallisin mielin voi siis äiti tuoda sinne lapsensa (aluksi alle 2-vuotiaat), ja moni epätoivo ja tuska äidin rinnasta katoavat."

Alueliitoksen (1937) aikana Pispalassa oli sekä aluelääkärin virka että Epilän ja Pispalan neuvolat. Aluelääkärin virka lopetettiin kansanterveyslain tullessa voimaan 1972. Vuonna 1962 perustettu Tahmelan neuvola toimi alueella Pispalan neuvolan ohella vielä 1970-loppupuolella. Rimminkadun neuvolasta moni vanhempi pispalalainen muistaa **Liisa Niemisen**, neuvolan pidetyn terveydenhoitajan 1970-luvulta.

Rimminkadun rakennus alkoi käydä ahtaaksi 1970-luvulla. Varaus Pispalan terveysaseman rakentamiseksi tehtiin uittotunnelin viereen Hyhkyn puolelle. Alustava varaus sisälsi hammashoitola ja neuvolan. Ensin mainittu poistettiin rakennussuunnitelmasta, koska Pispalan koulun hammashoitola kattoi alueen lasten hammashoidon tarpeen. Rakentaminen alkoi vuonna 1978 ja Pispalan neuvola valmistui 1980.

Pispalan neuvolatoiminnan alkamisesta ovat muistona Rimminkadulla yhä uljaana kohoava vanha punainen puutalo sekä sieltä peräisin olevat Arabian kupit. Ehkäpä nuo kupit ovat ensi joulun aikaan Tipotien kahvihuoneessa Marittalla ja työkavereilla jatkamassa Pispalan neuvolan historiaa.

Teksti: Eevamaija Miettinen-Kopsa
Sauna-cd:n tuotantoryhmän jäsen
Kuva: Ari Pulkkinen

Lämmitin tulisen saunan

Ensimmäinen Suomessa julkaistava saunalaulujen kokoelma ilmestyy

-Suomalaisen saunan päivän juhlaa ei Rajaportilla järjestetä vielä tänäkään vuonna, kertoo juhlan tuottaja **Jouni Kopsa**. Hänellä on jo ikävä Rajaportin pitojen huikeita artisteja ja erityistä tunnelmaa. Korona-aikana, kun löylyt ovat puuttuneet, on muhinut ajatus tehdä juhlassa esiintyneiden ja vähän muidenkin artistien kanssa levyllinen saunalauluja.

Sauna-CD:tä äänitetään parhaillaan muusikko **Ari Pulkkinen** studiossa Pispalassa ja se ilmestyy syksyllä. Levytysidean saaneet Kopsa ja Pulkkinen ovat sitä mieltä, että Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon loppuvuodesta 2020 liitetty saunominen sekä toimiva saunakulttuuri tarvitsevat myös lauluja. -Montako saunabiisiä tunnet? ja Missä lauluissa mainitaan vasta/vihta? miehet kysyvät tuttavapiiriltään. Vastauksena on tullut pari, kolme laulua. Tilaus Suomen ensimmäiselle saunalaulujen kokoelmalle oli ilmassa ja hihat käärittiin: kutsun saunalaulun levyttämiseen sai 17 artistia, jotka kaikki lähtivät mielellään mukaan.

LAULUJA JO PURKISSA

Levyn kantavana ideana on uusien saunalaulujen synnyttäminen ja jo unohtuneiden esiin nosto. Luvassa onkin kappaleita, jotka virittävät saunaan menoon, saunomisen ja puhdistautumisen tunnelmaan, lauluja, joita voi hyräillä ja laulaa lauteilla ja jotka ylistävät saunan jälkeistä onnellista sekä puhdasta olotilaa. Hiljaisia ja mietiskeleviä tai saunasahdin huuruisia biisejä artistista riippuen. Oman sambarytmisen, letkeän biisinsä jo levyttänyt **Kielo Kärkkäinen** kertoo: -Laulu syntyi omasta vahvasta saunakokemuksestani, mahdollisuudesta kaiken nollaamiseen saunan lauteilla. Tein sitä korona-aikana Tahmelan huvilan aamusauassakin ja mielestäni kappaleesta tuli löylynkestävä. Sauna-cd ilmestyy syksyllä ja lokakuussa järjestetään levynjulkistamistilaisuus, jos korona suo.

SAUNARAUHAN JULISTUS RAP-VERSIONA, KAKSI KUOROA JA PELIMANNIT

Saunarauhan julistuksessa, joka luetaan monilla eri kielillä Suomalaisen saunan päivänä, todetaan, että saunaan ovat tervetulleita "suvaitsevaisuus ja avoin mieli" ja kehoitetaan jättämään "torat ja riidat kuuloetäisyyttä kauemmas". Julistus aiotaan toteuttaa cd:llä räppinä. Naiskuoro Telluksen saunajuhlissa tunnetuksi tekemä "Lämmitin tulisen saunan" äänitetään kahden **Petra Poutasen** johtaman kuoron voimin. "Taka-ajatushan on, että ainakin koko Pispala oppii laulun", hymyilee Poutanen. Nastolan pikkupelimannit ovat jo aiemmin levyttäneet "Sauna-bluesinsa" ja se saadaan nyt valmistuvalle cd:lle mukaan. **Elina Noran** Pikkupelimannit hurmasivat yleisön saunan päivän juhlassa seitsemän vuotta sitten ja on kutsuttu uudelleen kesäksi 2022.

Vielä nimeä vailla oleva sauna-cd on suunnattu kaikille saunaa rakastaville saunakulttuurin ystäville. Siinä lauletaan niin saunatontuista, löylyn hengestä, saunahaloista, kotisaunan lauteista ja vaikkapa saunaillen seurauksista. Kaikkea tuotantoryhmäkään ei vielä ole kuullut...

Levyn artistit aakkosjärjestyksessä:

Mikko Alatalo, Haulibros, Suvi Karjula, Anne-Mari Kivimäki, Mirja Korkka, Kormus, Gilbert Kuppusami, Pekko Käppi, Kielo Kärkkäinen, Juha Lehti, Jouko Mäki-Lohiluoma, Elina Nora/Nastolan Pikkupelimannit, Ismo Oikarinen, Petra Poutanen/Naiskuoro Tellus ja Tampereen Ihankaikkinen Kuninkaallinen Tuomiokuoro, Ilkka Kuusniemi/Pispalan Sälli, Rantavahdit, Heikki Salo, Vastavirta-orkesteri ja Kusti Vuorinen.

Hankkeen taustavoimat: Pispalan saunayhdistys ry, Pispalan musiikkiyhdistys ry ja Kulttuuriyhdistys Sisunartut ry

Valokuvauskilpailun voittajan Emmi Kallion kuva: Kotijärven saukkopolku

Villi lähiluonto

-valokuvanäyttely kirjastolla

Pispalan koulun ympäristöraati järjesti alkuvuodesta 2021 koulun oppilaille valokuvauskilpailun, jonka aiheena oli villi lähiluonto. Kilpailukuvien joukosta löytyi upeita maisemia, hauskoja näkökulmia ja myös pienempien ilmiöiden tutkiskelua.

Ympäristöraati valitsi kuvien joukosta kymmenen finalistia, jotka kaikki ovat mukana kirjaston näyttelyssä.

Näyttely on avoinna Pispalan kirjastolla (Pispalan valtatie 21) 10.5.-24.6.2021 kirjaston aukioloaikoina. Näyttelyyn on vapaa pääsy, tervetuloa!

Kotitalousneuvoja Pispalan ämmiltä

Ennen oli kevätsiivouksen aikaan kauhea stressi, kun mummon (joka siivosi patterien taustatkin hammasharjalla) opetukset painoivat päälle. Kysyin Kaisalta, miten usein hän pesee olohuoneen verhot. "En vielä koskaan". Hei, miksi kuvittelin, että se pitää tehdä joka vuosi?!

Toisena päivänä kiiruhdin hakemaan pyykkejä narulta ennen sadetta. Meeri sanoi, että pienessä sateessahan niistä tulee silitysvalmiit. Minä, että en nyt sentään silitä muuta kuin verhot (nyt joka kolmas vuosi). Liisa: Ei verhoja kannata silittää, kun ne voi ripustaa märkänä paikoilleen. Mahtavaa!

Sitten tuskailin parittomien sukkiensa kasaa. Eila (ei Pispalasta) neuvoi tarkastamaan etukäteen, että laitan vain tasapareja pesukoneeseen, jolloin ne löytyvät pesun jälkeen. Tämä ei auttanut jo kertyneen säkillisen ongelmaan, mutta

onneksi Pispalan Mari kertoi, että parittomien sukkiensa taiteellinen vaikutelma on paljon hienompi.

Eläköön naapuriapu! T. Riika

Lenkillä pitkin poikin Pispalaa

Olemme lenkillä Pispalan maisemissa ja muistelemme mennyttä ja kuten niin monien kävelysten lomassa nytkin pysähdymme välillä ja otamme valokuvia ja videopätkää. Olemme kuin muinoin Erkki Toivanen Lontoossa.

Kaikki alkoi siitä, kun **Tatu Visuri** täytti 50 vuotta nelisen vuotta sitten. Olo oli tukala. Painoa oli kertynyt huimasti, eikä mikään fyysinen tekeminen ollut miellyttävää. -Enää en haluaisi edes muistella entisiä kilojani, enkä halua niitä koskaan takaisin!, Tatu puuskahtaa. Nyt painoa on pudonnut jo melkein sata kiloa ja olo on reipas, eikä mikään tunnu raskaalta. Muutos on valtava.

Alkusysäyksen liikuntaan ja elämänmuutokseen antoi lääkärin varoittelu, diabetes kolkutteli ovella. Keuhkojen kapasiteetti oli huono, hengästytti. Pukeminen ja kenkien laittaminen jalkaan oli työn ja tuskan takana. Mies puuskutti ja pyysi jopa apua. Oli tehtävä jotain. Takana oli pari laihdutusyritystä, joista toinen tyssäsi liukastumiseen metsälenkillä ja toinen olkapäävammaan.

AKTIIVIURHEILIJASTA HUOLTOHOMMIIN

Nuoruusvuosina Tatu urheili paljon. Oli jalkapalloa, jääkiekkoa ja nyrkkeilyä. Työkin oli fyysistä rakennusallalla autokuskina, mutta työn muuttuessa fyysisestä tavarankuljettamisesta vähemmän fyysiseksi, painoa alkoi tulla. Nälkäkin kasvoi syödessä.

Avoliitto ja lapset, suuri elämän muutos. Lapset kasvoivat ja alkoivat harrastaa eri urheilulajeja: jääkiekkoa, uintia, jalkapalloa ja koripalloa. Kuljettajan tehtävä oli Tatun. -Usein istuin katsomossa nauttien muiden vanhempien

seurasta. Ja monesti myös makkarasta, Visuri muistelee. Tatu toimi myös harrastejääkiekkjoukkueen huoltajana täyttäen pelaajien vesipulloja ja katsellen, kun muut liikkuiivat. Hänen oma liikuntansa oli todella vähäistä. Moottoripyöräilyä Tatu alkoi harrastaa nelikymppisenä, mutta sekin oli istumista, raskasta sellaista.

-Omassa päässä pitää tapahtua muutos, muiden painostus ei auta missään elämän muutoksessa, Tatu miettii. Piti siis tehdä aivotyötä, tutkia ja suunnitella. Ja ottaa taas itseä niskasta kiinni.

SAUVAKÄVELYSTÄ PELASTUS

Sitten löytyi sauvakävely! Se oli sopivan kevyttä vaikka kevyeltä se ei ensin tuntunutkaan. Piti pysähdellä vähän väliä, kun hengästytti niin. Vaimo paleli lenkillä, kun mentiin niin hiljaa. Tatusta tuntui aluksi nololta kävellä sauvojen kanssa, mutta nyt ne kuuluvat jo Tatun imagoon. Hän on saanut positiivista palautetta ja peukutuksia kadulla ja metsäpoluilla. Vastaantulijat tunnistavat Tatun. "Morojestaallaan, kun tavataan!"

Syömiseen on myös tullut muutoksia vajaassa neljässä vuodessa. Virheistä on opittu ja oikea tapa syödä eli kevyemmät ateriat ja ateriaritmi ovat miehellä nyt hallussa. Puuro, kasvikset, kala, kana ja kalkkuna maistuvat. Pullaa tai muuta makeaa herkkua saa syödä kerran viikossa.

Olo on uskomattoman hyvä, kaikki on niin paljon helpompaa eikä tarvitse miettiä, pystynkö tai jaksanko, Tatu Visuri kertoo elämäntaparemontin tuloksista.

TSEMPPARIT TUKENA ELÄMÄNMUUTOKSESSA

Tatu on aktiivinen Facebookissa. Monet lukijat, kaverit, seuraavat Tatun positiivisia liikuntapäivityksiä ja sieltä onkin löytynyt hyviä tsemppari-lenkkikavereita. -Myös monet ystävät ja tutut ovat lähteneet kanssani lenkille, Tatu kiittelee. Kun sopii lenkille lähdestä, niin sinne tulee varmemmin lähdettyä, hän jatkaa. Tsempparit ovat tärkeä tuki elämäntapamuutoksen tekijälle. -Paras tsemppari on kultainen noutaja Hupi. Ja joo, vaimo tottakai, Tatu kehuu.

Palkattuja personal trainereita, ns. ammattilaisia ei ole ollut tukena. Rahaa ei siis ole laihduttamiseen tai liikuntaan sinällään mennyt, mutta kävelysauvoja ja lenkkareita on kyllä kulunut. Kävelysauvat ovat suhteellisen edullisia, mutta 50-koon lenkkarit maksaa, eikä jalka ole pienentynyt laihdutusmatkalla! -Sponsorit voivatkin ilmoittautua, Tatu vinkkaa hymyillen. -Urheilukaupat voisivat ottaa myös isoja kokoja myyntiin ettei tarvitsisi tilata kenkiä netistä, haluaisin kannattaa ihan kivijalkakauppoja, hän jatkaa.

-Pispala on kävelty ympäri useita kertoja, harjulla on tuki-kohtana anopin koti, Visuri kertoilee. Portaat ovat tuttuja, siellä se hiki irtoa.

Nyt olemme Pispalan portaissa ja katselen kevyin askelin harppovaa miestä, joka kehuu edelleen näitä maisemia.

-Parhaat maisemat ovat Pyykkipuistosta Pyhäjärvelle, Rinnkadulta Näsijärvelle, Ansionkalliolta Pispalan suuntaan ja Lauri Viidan portailta länteen. Maisemat ja kaunis ympäristö vaikuttavat liikunnan ohella mielialaan. Kauniissa maisemissa sekä hyvässä ja positiivisessa seurassa matka taittuu kepeästi. Haluan rohkaista ja innostaa kaikkia liikkumaan ja ulkoilemaan luonnossa. Vaatetus on tärkeää. Pukeutukaa sään mukaan, niin sää ei ole este liikkumiselle. Itse liikun säällä kuin säällä ympäri vuoden, Tatu sanoo.

Pispalal likka Airi ”Maija” Harmes os. Sirèn

Nokian sairaalasta, Pohjois-Pirkkalan maalaiskunnasta kiikutettiin pieni vauva Pispalaan, Sirènin taloon Mäkikadulle. Airi Maria Helena. Oscar-isä totesi, että olkoon virallinen nimi Airi, mutta Maijaksi häntä tullaan kutsumaan.

Monelle pispalalaiselle tutussa Sirènin saunassa nykyisessä rakennuksessa otettiin ensimmäiset löylyt jouluna 1932. Pispalassa yleisille saunoille oli suuri tarve, kun joka töllissä ei omaa saunaa ollut. Jo ennen vuotta 1932 paikalla oli yleinen sauna, jonka **Johan August Sirèn** ja **Hulda Sigrid Ristimäki** olivat ostaneet ja rakennuttivat isomman sauna- ja vuokratalon. Sauna lämmitettiin kolme kertaa viikossa: keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina. Ajan tapaan miesten ja naisten puolella oli omat saunottajat. Kassalla kylpijöille myytiin vihtoja ja itsetehtyä kotikaljaa.

SAUNOMASSA KÄVIVÄT MYÖS LAURI JA OLAVI

Maija muistaa valtavat halkopinot pihassa. Vaari Johan August lämmitti saunaa aina kuolemaansa saakka. Tilalle oli palkattava lämmittäjä, Antti-veli jatkoi lämmitystyötä sodan jälkeen. Kassalla istui Hulda-mummu.

-**Lauri Viita** oli isäni Eeron urheilukavereita ja hän saunoi usein täällä. Myös **Olavi Virta** oli tuttu näky Sirènin saunalla. Asuihan hän ennen kuolemaansa aivan tuossa naapurissa, Maija muistelee. – 1930- ja 40-luvuilla miehet kieriskelivät saunan ulkopuolella lumihangessa, mikä hämmästytti nuorta neitoa.

Vasemmalla naisten saunottaja Hilma Mäkelä, oikealla miesten saunottaja Aili Ahonen ja keskellä Johan August ja Hulda Sigrid Sirèn

Uusi aika saapui myös Sirènin saunalle 1960-luvulla, kun sauna muutettiin öljylämmitteiseksi. Yleinen sauna sulki ovensa vuonna 1982, kun saunojamäärä oli vähentynyt dramaattisesti. Koteihin alettiin rakentaa urakalla omia saunoja. Nykyisin talon asukkaat saavat nauttia sähkölämmitteisen kiukaan löylyistä. – Itsekin olin kova saunomaan nuorempana, mutta nykyisin kerta viikossa riittää minulle, Maija kertoo.

IHANA LAPSUUS PISPALASSA

-Lapsuus oli mahtava! Maija haikeana huudahtaa. Kaikki olivat kavereita ja naapurusto tunsu toinen toisensa. Jokaisesta pidettiin huolta. Iso-Simola oli ”Maijan reviiriä”. Siellä leikittiin kavereiden kanssa samoin kun Rosenlewin autotallin ympäristössä. Kesäisin tärkeä uimapaikka oli Näsijärven puolella, kohdassa missä nykyään kulkee Paasikivi-Kekkosentie. Sunnuntaisin rannalle lähdettiin retkelle soppakattilat kainalossa, siellä vietettiin koko pyhä. Pyhäjärvi ei ollut uimista varten, siellä hiihrettiin talvisin, Maija selvittää. Hyhkyn ja Pynnikin kentillä käytiin luistele-massa. Ahjolan toiminta oli tärkeää, myös Pelastusarmeija soitti ja lauloi lasten kuunnellessa.

-Muistan kuinka kävin äidin puolesta Maissi-Sirolan kaupassa ja pyysin rahaa makeisiin. – Ei tässä nyt kissanhäntiä tarvita, äiti vastasi. No onneksi mummu asui samassa talossa ja häneltä sain roposia namusiin.

-Myöhemmin nuorena aikuisena kävimme Työväentalolla iltamissa, näytelmän jälkeen päästiin tanssimaan VPK:n talolle (nykyinen Teatteri Mukamas).

ITALIAN YSTÄVÄ, YSTÄVÄ ITALIASTA

-Matkustin ensimmäisen kerran Italiaan vuonna 1956 ja rakastuin maahan heti, Maija jatkaa muisteluitaan. Ystävättären kanssa teimme kaksi liftausmatkaa sinne, varsinaiset Italian kierrokset.

Opiskelu vei nuoren naisen Saksaan, mutta veri veti Italiaan. Sieltä löytyi myös poikaystävä, mutta se rakkaus ei kestänyt. – Vaan tiemme tavallaan kohtasivat vielä vuosikymmeniä myöhemmin, Maija kertoo. Olin viettämässä aikaa kesämökillä vuonna 1980, kun mieheni saapui sinne autolla ja perässä seurasi toinen auto. Autosta tuli ulos kaksi italiatarta, joista toinen vaikutti jotenkin tutulta. Kävi ilmi, että hän oli italialaisen sussun sisar. Ystävyysme kesti sisaren kuolemaan asti vuonna 2012. Näihin vuosiin mahtuu useita matkoja niin Italiassa, Normandiassa kuin Pohjois-Norjassa. Vietimme jopa yhteisen joulun Lapissa vuonna 1989.

RIMMINTIEN OLAVI

Nuoruuden Euroopan seikkailuiden jälkeen oma mies löytyi Pispalasta, aivan nurkan takaa. **Olavi Harmes** Rimmintieltä hurmasi Sirènin neitosen. Rakennusmestarien sukua olevasta Olavista tuli Maija aviomies ja kahden tyttären, Leenan ja Ninan, isä. Maija teki oman työuransa matkailun alalla: Aluksi Suomen matkatoimistolla ja sitten eläkkeeseen saakka Finnairilla, minkä Tampereen toimipisteillä (toimisto ja kenttätoiminnot) oli parhaimmillaan 44 työntekijää. – Olavi kuoli vuonna 2009 ja jäin yksin tähän asustelemaan. Yläkerrassa asuu tyttärenpoika, joka on korvaamaton apu puhelin- ja tietokoneasioissa, Maija iloitsee. Eivätkä ne tyttäretkään kaukana asu, Lentävänniemessä ja Vuorentaustassa.

**Ylläsi taivas
allasi vesi
seisot sä harjulla
aatteinesi:**

**Kuka on tehnyt mulle tämän näyn?
Miksi mä tänne ain uudelleen käyn?
Voinko löytää ees äärestä maan
paikkaa mit vertaisin Pispalaan.**

Olavi Harmes

Pulkkasaarenkatu 4:n kiistaan löytyi sopu

On tämä hieno homma, että asia on saatettu loppuun, Timo Järvinen huokaa pikkuinen Nuppu-koira sylissään.

Pispalan suojelukaavan eteneminen tyssäsi yhteen tonttiin osoitteessa Pulkkasaarenkatu 4. Tarina alkaa jo 1990-luvulta, kun talon omistaja kuoli ja rakennuksen omistusketju alkoi muodostua.

Huolta ja harmia naapurustolle tuotti vuosien ajan rakennuksen heitteillejättö. Omistus siirtyi perikunnalta kerta kerran jälkeen onneaan kokeilevalle rakennuttajaomistajille, jotka joutuivat pettymään kaupungin linjaukselle olla antamatta rakennuslupaa rivitalokompleksille. Alueen kulttuuriperinnölliset arvot ovat olleet tiedossa ja päätöksenteon perustana, hyvä niin.

Vuokralaiset vaihtuivat ja talovanhus rapistui entisestään. - Piha oli täynnä rojua, vessanpönttö tuotiin pihalle ja pihassa käytiin tarpeilla. Kerran joku asukkaista hakkasi talon ovea kirveellä raivopäissään. Kerran joku ammuskeli ilmakiväärillä pihalla, ja kuului ”menee hermo, kun ei osu”. Joku porukasta veti housut alas ja paljaaseen takapuoleen ampuja sitten osuikin. Porukkaa aika-ajoin huoltanut pakettiauto tuli hakemaan osuman saaneen pojan pois, erän naapureista muistelee.

RAKENNUSLUPA UUDISRAKENNUKSELLE

Vuonna 2015 Pirkanmaan Vuokratodit Oy haki kahdelle omakotitalolle rakennuslupaa, ja kaupunki myönsi niistä toiselle puretun talon korvaavalle asuinrakennukselle luvan, alusta asti olleen linjansa mukaisesti.

Yhdyskuntalautakunnan päätöksillä toukokuussa 2015 ja elokuussa 2016 poikkeuslupahakemukset toiselle talolle hylättiin. Edelleen Hämeenlinnan hallinto-oikeus kumosi poikkeusluvan toiselle talolle vuonna 2018. - Alueen asukkaiden ja kiinteistönomistajien tulee voida luottaa jo tehtyihin päätöksiin ja päätöksenteon prosessiin, **Timo Järvinen** toteaa painokkaasti. Tammikuussa 2019 yhdyskuntalautakunnan puheenjohtaja antoi rakennusvalvonnalle tehtäväksi tutkia tukkitien sijainti kaavamuutosta varten. - Tämä on erikoista, sillä rakennusvalvonnan normaali tehtävä on valvoa rakentamista. Sillä ei ole asian-
tuntemusta eikä mandaattia tutkia tukkitien kaltaisia kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden sijaintia ja merkitystä tai tehdä asemakaavaa, Järvinen jatkaa.

VENKOILU JATKUU

Prosessin ollessa kesken, vaihtuivat poliittiset päätöksentekijät kuntavaalien jälkeen. Kaavoittaja olisi tyytynyt vaihtoehtoon, missä asuinrakennus sijaitsee kahden metrin päässä tontin itärajasta (aiempi vaatimus oli neljä metriä). Myös yhdyskuntalautakunta oli asiasta yksimielinen tällä ehdolla. Tämä ei sopinut tontin omistaja Helmiselle,

joka sai runnottua ajatuksensa läpi loppujen lopuksi ja yhdyskuntalautakunta päätti asiasta jälleen kerran ja nyt Helmisen hyväksi. Mutta, mutta...lautakunnan päätös oli kirjattu pöytäkirjaan virheellisesti ja lupa palautui käsitelyyn elokuussa 2017.

YHTEISÖ HERÄÄ TOIMIMAAN

Naapurusto aktivoituu kiukustuneena vastustamaan hanketta ja asia viedään Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Mukana hallintovalituksessa ovat myös Pispalan asukasyhdistys ja Pispalan Moreeni. Oikeus kumosi yhdyskuntalautakunnan päätöksen kesällä 2018.

Myös ELY-keskus herää puolustamaan matalampaa rakennusoikeutta.

Pitkä tarina jatkui ja jatkui. Elokuu 2020 toi jälleen uuden äänestyksen yhdyskuntalautakuntaan, missä apulaispormestari **Aleksi Jäntti** lipunkantajana johdatti lautakunnan äänestämään kaupungin valmisteleman kaavaehdotuksen nurin.

VIHDON HYVIÄ UUTISIA

Helmisen omistama Tampereen vuokratodit Oy myi tontin tammikuussa 2021 yksityiselle taholle. Naapurien hermoja raastava odotus palkittiin, kun uudet naapurit ovat tyytyväisiä nykytilanteeseen, eivätkä aio rakentaa tontille toista asuinrakennusta. - On tämä niin hieno asia, että vihdoinkin saamme asiassa rauhan, Timo Järvinen huokaa.

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN

-Tavoitteena on saada Pispalan II-vaiheen kaavat 8309, 8310 ja 8824 hyväksymiskäsittelyyn vielä tämän vuoden aikana, kertoo projektiarkkitehti **Minna Kiviluoto** Tampereen Asemakaavoituksesta. Myös Pispalan III-kaavavaihe pyritään aloittamaan tämän vuoden aikana. III-vaiheessa on tarkoitus tehdä kaavanumerolla 8450 loppuosa RKY-alueesta ja kaavanumerolla 8451 Tahmelan osa. Kaava-alueiden rajaukset löytyvät kaavoitusohjelmasta. Tähän III-kaavavaiheeseen sisältyy siis myös Tahmelan torppa, Huvila, Hirvitalo ja Kurpitsatalo, Kiviluoto selventää.

Timo Järvinen nuorena miehenä kotitalonsa pihassa.

Folkjyväskylä – itsetekemisestä ja Tom Waitsista

Kevätvalo heräilee, kun **Jyri Rosendahl**, faneille Folkjyväskylä, kertoo tuotannostaan ja vähän elämänsenteestaankin Hirvitalon pihassa. Artisti muutti Pispalaan 1,5 vuotta sitten ja ihastui alueen elämänmenoon, mutta musaa on tehty jo vuosia.

-Täällä on sellainen kotikutoinen meininki ja tosi lämmin henki. Puuttuu sellainen voittoa tavoitteleva ulkokultaisuus. Jotenkin tosi inspiroiva paikka!

Artistin verkkosivujen blogista, jonka päivityksistä voi oppia esimerkiksi luomisprosessista tai musiikillisesta identiteetistä, selviää Folkjyväskylän olevan DIY-artisti. DIY näyttyy monipolvisesti, paitsi tuotantoprosessissa niin ihan asenteessakin.

- Kun jotkut yrittävät tavoitella täydellisyyttä ja meille syötetään sitä joka paikassa, niin on ihana kun voi itse olla rehellinen ja keskeneräinen. Biisejä ei tarte autotunettaa ja hioa tunteja studiossa ja vaikka esim. **Tom Waits** on varmasti laittanut miljoonia musansa tuotantoon, se jotenkin tekee sen sellaisella tyylillä, että siinä kuuluu rehellisyys. Vaikka soittaa kattilankantta niin ei haeta itsetietoista omailemaisuuksia vaan rehellistä ilmaisua.

Jyväskylän diggailema Waits tunnetaan kokeellisuudestaan ja Folkjyväskylän musiikissa se on vahvasti läsnä artistin kokeillessa mm. kurkkulaulua, videopelisuundeja ja useaa kotoa löytyvää hetken instrumenttia osana tuotantoa.

- Musta tuntuu siltä, että musiikki on sellainen loputon kudottava kangas. Se on tavallaan tosi siistiä. Uskon että jokainen pystyy tekemään sitä. On ihanaa että on media josta kuulee että se on tehty itse eikä ole hiottu täydellisesti. Oon kyllä armoton perfektionisti muusikkona, mutta siinä on sellainen terapeuttilinen kontrasti, että haluan musan kuulostavan mieluummin nukkavierulta kuin että siinä on ollut miljoona tuottajaa.

Muusikot ja musiikintekijät kokivat tahattoman downshiftauksen keväällä -20 ja vaikka nyt mennään kohti parempaa, on tilanne jättänyt jälkensä paitsi artistiin, niin myös musaan. Mikä on Rosendahlin koronamusiikkia?

- Nimenomaan tuo "Superjyväskylä" on sellainen. Biisissä on kasibittisiä biittejä ja se on tehty sillä asenteella, että olen istunut 5 kuukautta himassa pelaamassa videopeljä. Super-

jyväskylässä artisti ei ole mikään myyttinen tyyppi vaan istuu kalsareissa kotona, mutta siinä silti räpätään supersankaruudesta, mikä oli musta todella hauska kahtiajako.

Jyväskylä palaa vielä kokeellisuuteen ja artisteihin jotka ovat tietentahtoen omintakeisia tai outoja. Monesti siihen outiluun liittyy musiikin ahdistavuus. Hän haluaa musaansa kuuluvan elämänmyönteisyyden ja rehellisyyden. Koronamusiikista etsitäänkin parantumista ja pärjäämistä ja se on Superjyväskylä-biisinkin idea. Artisti toivoo että positiivisuus välittyy musasta.

Korona-aika on pakottanut Folkjyväskylän digiloikkaan ja siinä on ollut oppimista, mutta keikkastriimit ovat tuoneet toivoa pandemian lomaan. Suomen avautuessa Rosendahl on valmiina paitsi keikkakauteen niin myös uuteen levyyn.

- Uusi levy on tulossa ja siihen on jo kaikki biisit. Luultavasti äänitetään heinäkuussa. Mä vaan haluan, että siitä tulee bändilevy jossa mun taustabändin soittajat ovat mukana, mutta ei niin että me tehdään sitä raita kerrallaan pitkin vuotta. Siitä vaan menee maku.

Jyväskylä keikalla:

8.6
Pispalan kirjasto
(online)

4.8
Hiedanranta

30.8.
Tammelantorin
Ympäristötori

JUHA HILDÉN

Pispalan poika

Musa käressä syntynyt Juha Hildén on monessa Pispalan toiminnassa mukana

Vuonna 1961 syntyi pieni poika Hildéneille Pispankadulle ja sai nimekseen Juha. Poika varttui, kävi "Pispalan akademian" eli Pispalan koulun, jonka myös isä oli aikoinaan käynyt ja myöhemmin nyt 31-vuotias tytär kävi.

- Isoisä oli uittohommissa tukkimiehenä aikoinaan ja niiltä ajoilta hänestä löytyy joitakin valokuvia, Juha kertoilee. Isäni asusteli pitkään Pispalan rinteillä, mutta jossakin vaiheessa muutimme keskustaan. Veri veti Pispalaan ja muutin tänne takaisin vuonna 1993. – Elämän Pispalassa on ollut pelkkää alamäkeä, Juha nauraa. Synnyin tosiaan Pispankadulle taloon numero 17 ja siitä muutimme suoraan 50 metriä alaspäin Vallikatu 16:een. Nyt kotini on siitä suoraan 50 metriä alapäin Selininkadulla.

ISÄN PERINTÖNÄ MUSIIKIN LAHJA

-Isäni oli laulaja ja soittajamies, kyllä rakkaus musiikkiin on sieltä periytynyt. Pikkupoikana kävin konservatorion pianotunneilla ja sittemmin soittelin bändissä koskettimia, Juha muistelee. Kuten niin monella muullakin, myös Hildenillä oli tauko musiikista, kun elämään tuli muuta ja perhekin perustettua.

-Nyt olen pitkään ollut kuusihenken Rantavahdit-bändin solistina pitkään. Esitämme **Olavi Vïrran** ja **Topi Sorsakosken** kappaleita. Onpa siinä mukana edesmenneen Sorsakosken soittajakin, Hilden kehaisee. Toisinaan teemme pienempiä keikkoja trion voimin.

YHDISTYSTOIMIJANA TUTTU MIES

-Pispalan musiikkiyhdistyksessä olen hallituksen jäsen ja rahastonhoitaja. Täällä asuu paljon musiikki- ja kulttuurialan väkeä. Musiikkipuoli on itselleni tutuin. Ideoita

riittää ja toukokuussa järjestettiin ensimmäiset **Heikki Salon** ideoimat muusikkokävelyt. Kävelyillä paikallinen muusikko-opas kiertää porukan kanssa Pispalaa ja kieroksen pääte piste on Bistron Piha, missä muusikko-opas pitää pienen trubaduurikeikan. Matkoja myy Lomalinjat (https://www.lomalinja.fi/kulttuurimatka/muusikon_matkassa_pispalassa). Vetäjinä ovat Heikki Salon lisäksi **Mikko Alatalo, Pauli Hanhiniemi, Juri Lindeman ja Jouko Mäki-Lohiluoma**.

-Viime vuonna yhdistys julkaisi Pispalan Tähren-pelin, joka menikin mukavasti kaupaksi. PispalaFolk saatiin pidettyä

*Juha
9-vuotiaana
kummitäti
Kirsti Hildenin
kuvaamana.*

*Peruspispalalainen
Juha Hildén
on tuttu hahmo
Pispalan rinteillä.*

suunnitellusti koronasta huolimatta ja tavoite on folkata tänäkin kesänä heinä-elokuun taitteessa. Pispalan Moreeni sai Juhasta isännöijän Haulitehtaalle muutama vuosi sitten. Juhan kummisetä Haple (in memorian 2020) oli pitkään ja aktiivisesti mukana Moreenin ja Ahjolan toiminnassa. Liekö esimerkiksi sytnyt Juhan kipinä hoidella yhdistysten asioita? – Nelisen vuotta olen hoitanut tehtaan vuokrausta ja kunnossapitoa. Haulitehdas on suosittu juhlapaikka ja varattuna vuoden jokaisena viikonloppuna. Paitsi nyt korona-aikana tehdas on ollut valitettavan hiljainen.

Keväällä miestä on työllistänyt Moreenin myyntiin tulleet niittitaulut. - Niitit ovat tosi vanhoja. kun ne ovat alkuperäisiä vuodelta 1908. Niitit otettiin talteen haulitornin remontin yhteydessä ja on kiinnitetty kelolankkuun ja viereen on poltettu Haulitornin kuva. Myynnissä on myös kalliimpi Premium-taulu, missä niitti on kehyksissä lasin

takana. – Tiimityötä tämäkin on, minä sahailen lankkuja ja Moreenin senioriaktiivi **Mårten Sjöblom** tiskaa niittejä. Lankkutaulut on tehty Mielen ry:n työpajalla ja Premium- taulut ArtPispalassa.

Aiemmin kuuluin pispalalaiseen kaveriporukkaan, joka reilut kymmenen vuotta sitten hankki Pub Kujakollin Tahmelasta ja remontoi sen, jotta publi säilyisi pispalalaisten olohuoneena. Nytemmin toimintaa pyörittää uusi taho.

Kun työ, musiikki ja yhdistyselämä on kiireistä ja pitää miehen koko ajan liikkeellä, pitää päästä myös välillä tuulettaa. Silloin Juha hyppää moottoripyörän selkään tai veneeseen.

YHTEISÖLLINEN PISPALA

Onko Pispala muuttunut? No onhan se, aivan niin kuin koko kaupunkikin. Samaa mieltä on myös Juha. -Kun muutin tänne takaisin vuonna 1993, Pispala oli kovasti erilainen kuin tänään. Monta vanhaa taloa on purettu ja uusia taloja rakennettu, vanhaa kulttuurimaisemaa on hävitetty. Se mitä toivoisin on että risukoita raivataisiin ahkerammin ja maisemaa avattaisiin, jotta järvinäkymät säilyisivät, Hildén selvittää ja jatkaa: ennen vanhaan tämäkin hoitui luontevasti, kun polttopuut hankittiin omasta pihapiiristä.

Pispalaan muuttava väki on erilaisempaa kuin täällä pitkään asuneet, mutta monista löytyy Emmerdalemaista yhteisöllisyyttä ja yhteiseen toimintaan lähdetään mukaan. Ja peruspispalalaisilta löytyy aina numero kaverille tai kaverinkaverille, joilta voi pyytää apua hommaan, jos toiseenkin.

-Pispalastahan löytyy yhdistys lähes joka lähtöön, Hildén naurahtaa.

JUURET SYVÄLLÄ PISPALAN MOREENISSA

Vaikka Pispalan poika lähtisi Pispalasta, ei Pispala lähtisi Pispalan pojasta. - Kyllä tää niin hieno paikka on ja tietysti täällä on kaikki niin tuttua. Kavereita ja ystäviä on paljon. Sanon aina, että täältä lähdetään korkeitaan jalat edellä sitten aikanaan, Juha vielä toteaa lopuksi.

Kuntavaalit 13.6.2021

**vasemmisto
TAMPERE**

**Tampere tarvitsee
PISPALAN
arvon ymmärtäviä
päättäjiä**

**JOUNI SIRÉN
VALTUUSTOON!**

jounisiren.net

504

Ilmoituksen maksaa Jouni Sirén

**vasemmisto
TAMPERE**

**Ekososiaalisesti kestävä
Tampere!**

ANU ROPPONEN

497

Tahdon Tampereen, jossa:

- Tehdään ilmastoviisaita päätöksiä
- Panostetaan palveluihin, investoidaan ihmisiin
- Ollaan pienten puolella

Lisää tavoitteistani:
anuropponen.wordpress.com
www.facebook.com/RopponenAnu

**Petra Packalén
valtuustoon!**

- Aktiivinen pispalalainen!
- Julkisten lähipalvelujen puolustaja.
- Paremmat työehdot myös kaupungin työntekijöille.
- Maksuton joukkoliikenne Tampereelle!

361

Petran kirjoituksia voit lukea sivuilta www.tiedonantaja.fi

SKP

*Kehitetään Pispalaa ja
Tampereä tulevaisuuden
tarpeet huomioiden!*

**ANTTI
IVANOFF**

diplomi-insinööri
kaupunginvaltuutettu
asuu Pispalassa

- Koulut, päiväkodit ja pelikentät ovat tärkeitä lähipalveluita.
- Yritykset kuten kaupat ja ravintolat ylläpitävät elinvoimaa.
- Ei tehdä Pispalasta ulkoilmamuseota, vaan vastataan tulevaisuuden haasteisiin!

278

SDP

AULI KORHONEN

184

YM, tarkastuslautakunnan jäsen, VTS-kotien hallituksen jäsen | www.aulikorhonen.net

Pispalassa olemme asuneet jo yli 40 vuotta. Hyvin viihdytään.

Plussaa on paljon: kasvimaatouhut, uimaranta ja veneily, ihanat naapurit, aktiiviset yhdistykset ja pienyrittäjät, lähikauppa, vilkas kulttuurielämä, potkukelkkailu ja hiihto talvella Pyhäjärven jäällä.

Kehitettävääkin on: Tahmelan lähteen siistiminen, vähemmän sepeliä hengitysilmaan, jätehuoltoralli järkevämmäksi, bussiyhteys harjulle, rakentamisen pelisäännöt.

Ilpo Rantanen

*Juuret Pispalassa,
sydämessä koko Tampere*

*Omaleimainen, ainutlaatuinen
Pispala.
Kaikkea mitä rakastan.*

www.iperantanen.fi

Siksi
**SYDÄN ON
OIKEALLA.
KOKOOMUS**

330

Maksaja: Ilpo Rantanen

Kokemusta, näkemystä, tahtoa ja tarmoa!

- duunariperheestä maailmalle
- 39 vuotta koulutyötä erityisopettajana, nyt eläkkeellä
- luonto, vapaaehtoistyöt, kirjallisuus arjen ohjelmassa
- koulu, lapset ja nuoret lähellä sydäntä
- tulevaisuus huolettaa

**MARJA
ARBELIUS**

158

marjakuusi@gmail.com | facebook.com/marja.arbelius

AILA DÜNDAR-JÄRVINEN

PISPALAN ASUKKAIDEN PUOLESTA

- Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
- Kaupunginvaltuutettu (SDP), Herastuomari
- Ei poissoloja valtuustosta. Olen ahkera ja tunnollinen: Teen aktiivisesti valtuustoaloitteita ja -kyselyjä. Tamperelainen -lehden (1/2021) mukaan Aila on aloitteellisin valtuutettu.

Pispalan bussilinjan "äiti":

Aila taisteli yhdessä Pispalan asukkaiden kanssa Pispalanharjun joukkoliikenteen takaisin. Bussiliikenne Pispalaan oli lopetettu ja se saatiin takaisin pitkän taistelun tuloksena. Ailan jättämä valtuustoaloite myös Kulttuuribussista (useiden Pispalan kulttuurihenkilöiden tukema) tulee valtuuston käsittelyyn loppuvuonna. Tämäkin tulee saada maaliin yhdessä kanssanne! **Kerrostalo- ja omakotiasujat:** Aila tekee työtä tonttivuokrien kohtuullistamiseksi sekä asunto- ja maapolitiikan linjausten päivittämiseksi. Kohtuuttoman suuret tonttivuokrat nostavat asuntovuokria ja ajavat monet pois omista kodeistaan, koska ei ole varaa enää niissä asua. Aila on tehnyt aloitteen myös sähkön siirtohintojen alentamisen selvittämiseksi.

Valitse Tampereen valtuustoon www.ailan.info

SDP

ÄÄNI KOULUTUKSELLE MATTI HELIMO

Tampereen kaupunginvaltuutettu, Tahmela
Sivistys- ja kulttuurilautakunnan varapuheenjohtaja
Kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsen

64

Kuluneella valtuustokaudella saatiin mm. tehtyä päätökset Pispalan ja Hyhkyn koulujen peruskorjauksista sekä tuettua Pispalan kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntatoimintaa. Haluan jatkaa aloitettua työtä.

**SIVISTYS
LIIKUNTA
YHTEISTYÖ
KULTTUURI**

HELIMO.FI

Mainoksen maksoi ehdokas.

Huomenna
SUOMI
ON VIHREÄ

Katja Karintaus
yrittäjä, dipl.ins. KOKOOMUS

289

www.katjakarintaus.fi

Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter icons

Kestävät ratkaisut tehdään lähellä.

Minulle tärkeitä teemoja ovat kaupungin elinvoimaisuuden kehittäminen, ympäristö ja ekologia sekä lasten ja nuorten hyvinvointi. Tampereella on kehitettävä kestävästi niin sosiaalisesta, ekologisesta kuin taloudellisestakin näkökulmasta. Lähivaikuttaminen on tärkeää ja vastuunottaminen on etuoikeus.

Työni ja koulutukseni myötä johtamiseen, yrittämiseen, strategiaan ja taloudenpitoon liittyvät kysymykset ovat minulle tuttuja sekä teoriassa että käytännössä. Olen toiminut sekä yrityksissä että julkisella ja kolmannella sektorilla. Tätä osaamista ja kokemusta haluan käyttää myös kaupunkimme kehittämisessä.

Tampere on osa nopeasti muuttuvaa digitalisoituvaa ja globalisoituvaa maailmaa, jossa ekologiset haasteet kasvavat. Haluan olla mukana raken-

tamassa elinvoimaista kaupunkia myös tuleville polville. Uskon, että koulutukseen, tutkimukseen ja tuotekehitykseen panostaminen sekä uusiin innovaatioihin kannustavan yritysympäristön luominen ovat tärkeitä avaimia kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi nyt ja tulevana vuosikymmeninä. Ympäristönäkökohtien huomioiminen on kaupungin ja sen elinkeinoelämän kehittämisessä välttämätöntä.

Samanaikaisesti on tärkeää toimia paikallisella tasolla pienten arkistenkin tekojen kautta. Apu ja vaikuttaminen lähtee ihan läheltä. Minulle tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi urheiluseuratyötä, jossa pyrin järjestämään nuorille hyviä harrastusolosuhteita niin liikunnan kuin kasvamisenkin näkökulmasta katsoen. Sydäntäni lähellä onkin harrastus- ja liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen tamperelaisille lapsille ja nuorille.

Ari Johansson
Lehtikuvaaja.
Itsensä työllistänyt yrittäjä.
Nyt eläkeläinen.
Toimi pitkään Viinikan-
Nekalan omakotiyhdistyksen
puheenjohtajana.
Pispalan saunayhdistyksen
puheenjohtaja.
Suku vahvasti Pispalasta.
Tuleva paluumuuttaja.

453

vasemmisto

Osta pala historiaa

Teimme vuonna 1908 rakennetun Pispalan Haulitornin alkuperäisistä niiteistä tauluja.

Premium-taulu 200 €.

Taulu isolla niitillä 40 €.

Taulu pienellä niitillä 25 €.

Tilaa omasi
moreeninhallitus@gmail.com
tai www.pispalanmoreeni.fi

 PISPALAN MOREENI R.Y.

RAJAPORTIN SAUNA JA KAHVILA

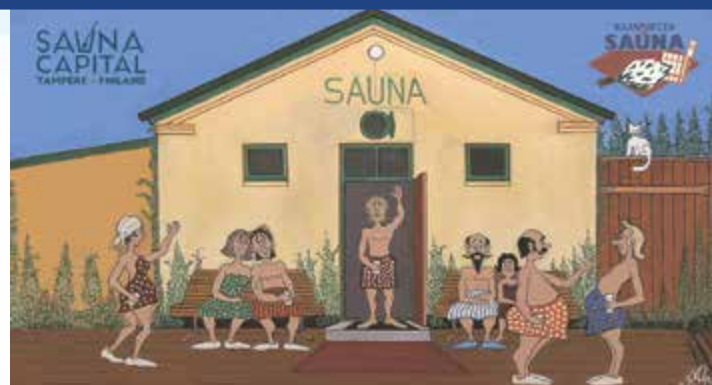
Pispalan valtatie 9 • www.rajaportti.fi
facebook.com/groups/rajaportti
saunayhdistys@rajaportti.fi
kahvila@rajaportti.fi

p. 040 7765 198 (tilaussaunat yms)
p. 050 3102 611 (saunan kassa)
p. 044 055 9353 (kahvila)

AVOINNA: ma ja ke 16–22, pe ja la 14–22.
Joka kuun viimeinen torstai sekasauna
ja kahvilassa tietokilpailu.

Juhannusaattona klo 12–18,
Juhannuspäivänä suljettu

HUOM: Toistaiseksi saunaan pakollinen
paikanvaraus ennakoon. Katso ohjeet
netistä tai FB. Jos et voi käyttää nettiä,
soita 040-7765198

Kahvilassa suolaista ja makeaa, Kultainen Humala -palkittu
valikoima pienpanimojuomia sekä Rajaportti-tuotteita. Myös
tilauksesta kokouksiin, juhliin yms., tilaussaunan kanssa tai
ilman. Uutena tuotteena myynnissä laadukas saunapyyhe
Alpi Ikäheimosen kuvalla ja saunan logolla (kuvasa), hinta 34 e.
Sekä Pispalan tähren -lautapeli ja vanhat tuotteet: paita, kassi,
saunahattu.

Rajaportin hoitola

SIIRI KOSKI

Akupunktio ja moksibustio • Jalkojenhoito (myös kotikäyntinä)
Ayurvedinen pää- ja kasvohieronta • Perinnesaunahoidot
www.inhimillinenvastanotto.fi • 044 097 1985

TUOMAS TOLPO

Klassinen hieronta / urheiluhieronta
Kalevalainen jäsenkorjaus -kisälli • Vihtahoidot
@HierojaTuomasTolpo • 050 568 0734

Siru Remes Energiahoito • EFT-terapia
044 577 9476 • <https://meridiaani.net/team/siru-remes/>

Jaakko Kaisto Energiahoito
0408252428 • <https://meridiaani.net/team/jaakko-kaisto/>

Verhoilupalvelua Pispalassa!

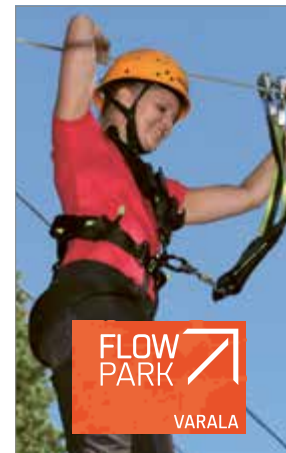
- perinteinen verhoilu jousitöineen
- teolliset vaahtomuovihuonekalut
- Artekin satulavyötuolit ym.
- verhoilukankaat ja materiaalit

Mäkikatu 80

040 151 6577

verhoomo@kudelma.fi

www.kudelma.fi

Seikkaile Flowpark Varalassa

katso aukioloajat

varala.fi

Elämysten ykkönen!

Liikunnallista tekemistä ja
mukavaa yhdessäoloa kaikenikäisille!

Leirit, kurssit ja lomat

varala.fi

Koulutus - Urheilu - Yritykset - Vapaa-aika

OSALLISTAVA KULTTUURIPERINTÖKOHD JA OSA PISPALAN KULTTUURIKYLÄÄ

Koulutusta ja neuvontaa • Näyttelyitä • Neuvottelutilaa
Varaosapankki • Korjausrakennuspalvelut

Korjaustiimimme hakee perinnerakentamiseen liittyviä
koulutuskohteita, kysy lisää! info@piiru.fi

Poikkeaa Piirulla, tutustu taloon ja pieneen käsikirjastoomme!
Rakennuskulttuurikeskus Piiru • Uittajankatu 10, Tampere • www.piiru.fi

▶ **Rakennuskulttuurikeskus Piiru**

f Piiru @ rakennuskulttuurikeskus_piiru

SAARIBLUES

**LAUANTAI 21.8.2021
TAMPERE, VIKINSAARI**

ERJA LYYTINEN
HEIKKI SILVENNOINEN
MARJO LEINONEN & KNUCKLEBONE OSCAR
PEPE AHLQVIST DUO
ILARI SIEKKINEN

LIPUT ALK. 44,50€
 FOXY LADY VIP ALK. 94,50€
 BLUESLOVERS RY JASENLIPPU ALK. 39,50€

WWW.SAARIBLUES.NET
 WWW.LIPPU.FI/SAARIBLUES
 WWW.NEM.FI

NEM AGENCY ROPEALINJA SUN FUN! rokkiloota lippu.fi

Tahmela -näyttely

Pispalan kirjaston kirjastohuoneessa
 Tahmelan Huvilalla kesä- ja heinäkuun
 2021 ajan. Näyttelyyn pääsee tutustumaan
 Tahmelan Huvilan aukioloaikoina.

Ei pääsymaksua.

*Potkukelkkailijat ystävineen Lehdon pihassa nykyisen
 Tahmelankatu 11 kohdalla. 1930-luku.
 Kuva: Lauri Viita -seuran kuva-arkisto*

Tervetuloa

Tahmelan Huvilan Kahvilaan

**Piipahda
lounaalla**
keittolounas
arkisin
6 €

Nauti oman
leipomomme
herkuista
kahvin tai
teen kera

Lauantaisin
Bouillabaisse
-keittoa
10 €

Sunnuntaisin
kansainväliset
pop-up
-keittiöt

Myös suosittu *Take away* -palvelumme jatkuu.

www.tahmelanhuvila.fi • info@piiru.fi

 Tahmelan Huvilan Kahvila tahmelanhuvila • Kurkkaa myös Tahmelan Huvila
 Uramonkatu 9, Tampere • Avoinna ma, ke, pe 11–17, ti ja to 11–20, la 12–16, su 11–15 (pop-up kokit)

**Perhejuhlat? Synttärarit?
Uskomaton mesta!**

040 708 7498 tattooomika.fi

Pispalan valtatie 11

**Parhaat tatuoinnit.
30v.kokemuksella.**

KMarket

TAHMELA

**KAIKKI MITÄ TARVITSET
arkeen *tai* juhlaan!**

OasiSpa on nykyaikainen ja monipuolinen kauneuden ja komeuden keidas keskeisellä paikalla Pispalaa.

Palvelemme kaikenikäisiä asiakkaita, ja haluamme jatkuvasti kehittää omaa osaamistamme sekä pysyä ajan hermolla. Palveluihimme kuuluu kaikenkattavat parturi-kampaamo-, kosmetologi-, koulutetun hierojan, kynsiteknikon, ripsiteknikon, meikkiteiteilijän ja microblading-artistin palvelut.

Teemme töitä sopimuksen mukaan, joten meille pääset myös iltaisin ja viikonloppuisin. On myös mahdollista saada meidät kotikäynnille esim. häjjuhlisiin. Näiden lisäksi järjestämme myös työporukoille hemmotteluiltoja liikkeessämme, ja näissä räätälöimme paketin aina tilaajan toiveiden mukaan.

*Meille saat tulla juuri sellaisena kuin olet -
lupaamme kuitenkin, että pois meiltä lähdet hehkuen!*

OasiSpa
Pispalan valtatie 8
33250 Tampere
Vaihdenumero: 044 297 6663

Online ajanvaraus:
varaa.timma.fi/OasiSpa
www.oasispa.fi

**TÄLLÄ KUPONGILLA
-10% alennus
KAIKISTA
PALVELUISTA
(voimassa 30.9.2021).**

Alennuksen voi käyttää vain yhteen palveluun.

Meiltä saa toki virallisekin

PASSIKUVAT

ilman ajanvarausta maanantaisin klo 14-17

Hintaan 20€

dettani STUDIO

Mäkikatu 84

ps. Muut kuvaukset www.studiodettani.fi

TEATTERI MUKAMAS – NUKKETEATTERIN TAIKAA

TEATTERI MUKAMAS
Vuodesta 1979

MUKAMAS
KANSAINVÄLINEN NUKKETEATTERIFESTIVAALI
KOKOVALTAKUNNALLINEN
PÄÄTÄHTÄIN KESÄN
TAMPERE, FINLAND

SYKSYN 2021 ESITYKSET LÖYTÄVÄT NETTISIVUILTAMME
teatterimukamas.com
Tervetuloa teatteriin!

Klikkaa netissä: www.teatterimukamas.com **lippu.fi**

Teatteri Mukamas, Pispalan valtatie 30, Tampere
Tiedustelut ja ryhmämyynti 040 127 9092 ja toimisto@teatterimukamas.com

MUSIIKKITOTEEMI
Sinun musiikkikoulusi

• Muskarit vauvoista alkaen
• Vekarabändi • Soitinkaruselli
• Akustiset kitarat • Sähkökitara
• Ukulele • Laulu • Piano
• Rummut ja lyömäsoittimet

• Kaikenikäisille
• Osaavat opettajat
• Mukaan läpi vuoden
• Ei pääsykokeita

Smartum • ePassi • eazybreak • Edenred

2004 VUODESTA

TOTEEMIPUOTI

• Akustiset kitarat, ukulelet ja tarvikkeet
• ePuoti
• Kirjat ja nuotit
• Lahjatavarat
• Myös kumppanimyynti

Puoti avoinna sopimuksen mukaan
• Verkkokauppa 24/7 • myös nouto

Palvelua ammattitaidolla

Tutustu tarjontaan: kauppa.musiikkitoteemi.fi

Ilmoittaudu nyt ja varmista paikkasi kaudelle 2021-22: musiikkitoteemi.fi

www.musiikkitoteemi.fi • 044 5633 949 • info@musiikkitoteemi.fi • Selininkatu 5, Tahmelan liikekeskus

50v MAAILMAN AINOA AITO PISPALALAISRAVINTOLA! 50v

PISPALAN PULTERI

AVOINNA
MA-TO 11-00
PE 11-02
LA 12-02
SU 12-00

KEITTIÖ AVOIN
MA-TO 11-21
PE 11-22
LA 12-22
SU 12-19

A-OIKEUDET **VUODESTA 1968**
Pispalan valtatie 23 * puh. 050-452 3465 * www.pispalanpulteri.fi

RUOKA-ANNOKSIA
Lohta
Lihapullat
Silakkapihvit
Maksaa kermakastikkeessa
Vuohenjuustobroileri
Superpihvi maun mukaan
Hampurilaisannoksia
Kasvisannoksia
Pikkuannoksia
JUOTAVAA

Tahmelan KOKOUS- JA JUHLATILA

Meillä järjestät monenlaiset juhlat muuntuu tiloissamme. Kokoustilamme on käytössä muun muassa yritysten, yhdistysten ja taloyhtiöiden kokoustarpeisiin.

Ota yhteyttä ja sovi esittely!

Huolettaako kesän kokoontumisrajoitukset? Pienemmätkin pirskeet onnistuvat sopuhintaan ja joustavalla peruutusoikeudella!

Tiedustelut: tahmelanjuhlatila@gmail.com • 044 5633 949
Selininkatu 5, Tahmelan liikekeskus • musiikkitoteemi.fi/juhlatila

KLASSIKKOTAPETIT VALMISTAA
Tapettitehdas
Pihlgren ja Ritola Oy

DESIGN FROM FINLAND

tehtaanmyymälä
Satamatie 8, 37800 Akaa
ma-pe 9-16.30 la10-14
info@tapettitehdas.fi, puh. 03 542 1090
www.tapettitehdas.fi
verkkokauppa 24/7

mpelijan
maailma.fi

PISPALAN VALTATIE 53, TAMPERE

Makikatu 84:stä löytyy

Pispalan
MUMMULA

Sydämellinen ja ammattitaitoinen Heidi-mummu

SKY-kosmetologi, Farmaseutti,
Rentoutusvalmentaja, Mindfulness-ohjaaja, Vyöhyketerapeutti
Varaa oma aikasi: 040-5928499
heidi.antiola@pispalanmummula.fi
timma.fi/pispalanmummula

TAMPEREEN LIHAJALOSTE OY

jo vuodesta
1949

TAMPEREEN
LIHAJALOSTE OY

TORIN HELMERI

Pyynikintori 1
TAMPERE
040 090 0061

TAIDETTA
ART PISPALA
KEHYKSIÄ

Arvotaiteen myynti,
osto,vaihto, kehystys,
ilmainen arviointi
Av. ma-pe 10-17, la 10-14
p.0400 731 262
Pispalan valtatie 13, Tampere
www.artpispala.fi

JALKAHOITOLA

Jalka- ja haavahoidot
Tarvittaessa teemme kotikäyntejä
Myynnissä myös lahjakortteja

Pispan palvelukeskus
Simolankatu 4 B
katutaso, esteetön kulku
☎ 040 481 9339

Merja Vataja
sairaanhoitaja
Tervetuloa!

Oranssi
ekokampaamo.

Palomäentie 30 Pyynikki, Tampere 050 593 1721
www.ekokampaamo-oranssi.com/ajanvaraus

HAMMASLABORATORIO

MARKKU JÄRVINEN
erikoishammasteknikko

PIRKANKATU 3, 33230 TAMPERE. PUHELIN (03) 213 0329.

KAUNEUSKESKUS
AFRODIT

SKY Cidesco -kosmetologi
TIINA ISOKASKI
Mustalahdenkatu 20 • puh. (03) 213 2226
www.kauneusafrodit.fi
Auki sopimuksen mukaan

KAMPAAMO
HÄME

Reija Jantunen
Pyynikintori 8, puh. 03-222 0140
AUKI VARAUKSESTA

"Valmistan uutta ja uudistan vanhaa"

Oaatturi
Anne Aikäs
040 5104197
Tiiliruukinkatu 16 1h 1, Tampere

Heinätori
-ravintola, restaurant-
Pyynikintori 5, Tampere
puh. (03) 212 1205
www.heinatori.com

PISPALAN
KARNEVAALIT

La 4.9.2021
Ohjelmaa lapsille,
musiikkia, kulttuuri-
kävelyitä, jalkapalloa ja
muuta mukavaa entiseen
malliin

Tue Pispalan yhdistysten toimintaa

Pispalan asukasyhdistys ry 10 € FI77 8000 1700 8937 96

Pispalan Kirjastoyhdistys ry 5 € FI06 8000 1270 9340 38

Pispalan Kulttuuriyhdistys ry Hirvitalo

20 € (vähävaraiset 10 €) FI94 4726 5020 0414 18

Kurpitsaliike ry 10 €, vähävaraiset 5 € FI31 8000 1870 5926 32

Pispalan Musiikkiyhdistys ry 5 € FI65 5732 0920 0203 14

Pispalan Moreeni 15 € FI26 5730 0820 6060 08

Lauri Viita -seura 20 € / opiskelijat 10 € FI16 6601 0001 1624 11

Kiitos!